

AUTOJOUKKOJEN TURUN KILTA RY:N TIEDOTUSLEHTI

VETOAKSELI

3/2020

Autojoukkojen Turun killan perinneautosta ja sen historiasta on tehty perusteellinen selvitys. Kiltaveljet Jarkko Heino ja Tapani Kaukovaalta kertovat tässä Vetoakselissa perinne-Fordin vaiheet ja sen lisäksi myös näiden autojen, ”Hävittäjien”, kiemuraiset hankinnat sota-aikana. Kuvassa Fordia kuljettaa Jari Krouvila.

FORDIT MYY JA HUOLTAAN

FordStore
LAAKKONEN TURKU

Nikkarinkatu 1, 21280 Raisio • Puh. 010 214 7850 • Ma-pe 9-18, la 10-15

AUTOJOUKKOJEN TURUN KILTA RY

Vetoakseli - Killan tiedotuslehti

ISSN 1796-1467

39. vuosikerta

Nro 3 / 2020

Ilmestymispäivä 19.8.2020

Seuraava Vetoakseli-lehti ilmestyy 25.11.2020. Siihen tarkoitettu aineisto on toimitettava killan toimistoon 9.11.2020 mennessä. Materiaalia voi lähettää myös sähköpostilla osoitteella vetoakseliesko@gmail.com
Vetoakselin ilmoitushinnat ja koot: www.ajkturku.net/arkisto/yleinen/tiedotteet/

TOIMITUS

päätoimittaja Esko Kujanpää
0400 488 564
vetoakseliesko@gmail.com

TOIMITUSKUNTA

Marja Hautalahti, marja.hautalahti@gmail.com. Björn Ahti, nalle@bratie-to.fi. Ari Laaksonen, isannointiari@gmail.com. Antti Joutsela, antti.joutsela@pp.inet.fi. Mauno Lindgren, mau.lindg@gmail.com. Kauko Kaskinen, kaukoj.kaskinen@gmail.com. Voitto Suvila, voitto.suvila@saunalahti.fi. Kauko Saarinen, kaukos1@gmail.com. Seppo Punna, seppo.punna@pp.inet.fi. Arto Wallenius, arto.j.wallenius@gmail.com
Taitto: Etusivupaja Lieskivi, veli@etusivupaja.fi

PAINOAIKKA

Eura Print Oy, PL 5, Antinkuja 1,
27511 EURA

KILLAN TOIMISTO

Ylänekatu 16 I, 20540 Turku.
Puh. 02 237 7945
Avoimna keskiviikkoisin
klo 18.00 – 20.00
kilta@ajkturku.net
<http://www.ajkturku.net>

KILLAN TILINUMERO

Iban: FI 42 5316 0820 0188 83
Y-tunnus 0997906-7
Killan matkat tilinumero
Iban: FI 20 5316 0820 0188 91

KILLAN JOHTO

Puheenjohtaja
Seppo Punna, 0400 565 039
seppo.punna@pp.inet.fi

1. varapuheenjohtaja
Markku Laine, 050 329 6459
markkuvoitto.laine@jippii.fi

2. varapuheenjohtaja
Voitto Suvila, 050 328 7865
voitto.suvila@saunalahti.fi

Sihteeri
Ari Laaksonen
0400 698 650
isannointiari@gmail.com

Taloudenhoitaja ja kirjanpidon hoitaja
Mauno Lindgren
0400 720 195
mau.lindg@gmail.com

Toiminnanjohtaja
Björn Ahti
040 556 9099
nalle@bratielo.fi

KILLAN YHTEYSHenkilöt:

SALOSSA
Samuli Harttio, 040 543 3007
PORISSA
Kauko Saarinen, 0400 595 589
HUITTISISSA
Jukka Männistö, 0440 533 797
LOIMAALLA
Voitto Suvila, 050 328 7865

MAISTEN OSASTO

Marja Hautalahti, 050 359 2731
marja.hautalahti@gmail.com

KILTAMESTARIT

Antti Ahola, 0400 437 455
ahola.antti@gmail.com
Eero Huisko, 040 503 1672
eero.huisko@gmail.com
Kauko Kaskinen, 040 508 2846
kaukoj.kaskinen@gmail.com
Jukka Rantanen, 050 592 4418
Åke Saarikko, 0500 922 277
Henry Haarala, 0400 822418
henry.haarala@gmail.com
Onni Sarjomaa, 0400 821 180
onni.sarjomaa@gmail.com
Kauko Saarinen, 0400 595 589
kaukos1@gmail.com

www.ajkturku.net

Matka
VIITALA

**TERVETULOA
MATKAAN!**

**FATBIKE PYÖRIEN VUOKRAUS
UPEALLE HARJUREITILLE JA
KATSO MATKOJA MYÖS NETISTÄ!**

www.virttaabikes.fi 044 0405140
www.matkaviitala.fi 044 0405140

Korona ei kilttaa kaada

Jo puoli vuotta maailmaa myllertänyt korona-epidemia on vaikeuttanut monella tapaa ihmisten elämää. Niin myös Autojoukkojen Turun killan toimintaa. Kiltalaisille aiemmin tarjolla olleita tilaisuuksia ei ole nyt pystytty toteuttamaan. Jopa sääntömääräiset vuosikokoukset toteutetaan erikoisjärjestelyin.

Hyvä lukija – kädessäsi nyt oleva Vetoakseli todistaa kuitenkin killan elinvoimaa.

Vetoakselin toimittajapari Jarkko Heino ja Tapani Kaukovalta ovat tehneet suurtyön selvittämällä tosi tarkasti kaiken mitä killan perinneautosta, Kölnin Fordista, tulee tietää.

Sota-ajan Fordista kiltta on saanut erinomaisen vetonaulan messuille ja moniin muihinkin yleisötapahtumiin.

Killan uusi hanke on muistokivi Kotirintamaisille. Hanketta ovat vetäneet aktiivisesti ainakin puheenjohtaja Seppo Punna ja kiltamestari Antti Ahola. Monien vaiheiden jälkeen ollaan nyt niin pitkällä, että muistokiven paljastusjuhlla on päivämäärä ja ohjelmakin jo lähes lopullisesti päätetty. Toivottavasti kiltalaiset ovat juhlassa suurella joukolla mukana.

Vetoakseli on nyt korona-aikana tuhdimpi paketti kuin ehkä koskaan aiemmin. Siitä kuuluu kiitos kaikille lehtityössä mukana oleville. Lehtemme todistaa omalta osaltaan jälleen kerran killan aktiivisuutta ja voimaa.

Koronaa ei ole kuitenkaan vielä lopullisesti voitettu. Pelkona on toinen aalto, joka voi saavuttaa meidät jo syksyllä. Siksi pahimpaan pitää edelleen varautua. Killankin toiminta saattaa edelleen olla vaikeata. Muistetaan kuitenkin, että periksi ei anneta.

Suru-uutinen

Heinäkuun lopussa vastaanotettiin suru-uutinen. Tietoon tuli, että kilttaa lähes 10 vuotta johtanut puheenjohtaja Keijo Häkkinen on kuollut.

Tässä lehdessä on muistokirjoitus entisestä puheenjohtajastamme.

Vetoakseli kiittää Häkkistä vuosia kestäneestä yhteistyöstä.

PÄÄTOIMITTAJA

KOLAREITA SATTUU

ME AUTAMME

Kaikkien automerkkien

- peltikorjaamopalvelut
- maalaamopalvelut
- tuulilasin vaihtopalvelut
- sijaisautopalvelu

Tee sähköinen
vahinkoilmoitus
osoitteessa
www.incar.fi

Kaikki automerkit -
kaikki vakuutusyhtiöt

InCar
Rahoitus

Helppo ja joustava.
Saat aina 30–60 päivää
korotonta ja kulutonta
maksuaikaa.

InCar Turku

Kuormakatu 17, 20380 Turku, puh. 0300 247 248
Tiemestarinkatu 5, 20360 Turku, puh. 0300 247 249

InCar Oy on vuonna 1991 perustettu kolarivaurioiden korjaamiseen erikoistunut täyden palvelun autovaurio-
korjaamo. Toimimme valtakunnallisesti yli 20 toimipisteessä.

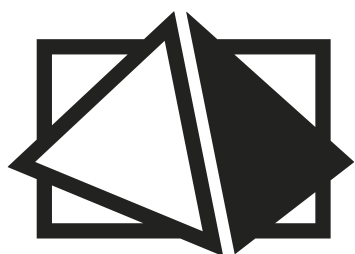
www.incar.fi

**AUTOTALO
PELTTARI**

**Monen merkin
autotalo**

Huittinen-Pori-Raisio
autotalopelttari.fi

**LOIMAAN
KIVI 1921**

KORVAUSPALVELUA,

*joka sujuu niin
kuin pitäääkin*

if.fi/yritys
010 19 15 00

Ole huoletta. Me autamme.

Sähköauto onnettomuudessa

Erään kerran kun katselin alueuutisia kautta Suomen Kaakkois-Suomen uutisissa haastateltiin pelastuslaitoksen työntekijää kun sähköauto oli syttynyt palamaan.

Palomiehen mielestä ei oikeastaan ollut mitään tehtävissä. Tästä kiinnostukseni heräsi sähköautojen onnettomuustapauksiin.

Aloin tutkia jos netistä löytyisi asiaan tietoa. Ensimmäisenä tuli vastaan, että sähköauto onnettomuus vaatii erikoisosaamista. Akkujen ollessa vaurioituneet potilas ja auttaja saattaa saada tällin.

Sähköautossa kulkee 350-400 voltin jännitteitä ja satojen ampeerien virtoja. Pelastuslaitoksen työntekijät on koulutettu tällaisiin tilanteisiin.

Saapuessasi onnettomuuspaikalle älä ala hätäköimään. Tärkeintä on varmistua onko kyseessä sähköauto. Muutamia vinkkejä: etuosassa ei ole tuuletusaukkoja, takaosassa ei ole pakoputkea, siellä yleensä on jokin merkki joka viittaa sähköautoon.

Kun olet varmistunut, että kyseessä on sähköauto pitää vielä varmistua ettei se ole käynnissä. Ääntä ei kuulu, auto saattaa silti karata käsistä. Pelastustoimen yhteydessä autettava saattaa painaa kaasua, auto häipyy muutaman sadan hevosvoiman

saattelemana maisemaan. Käynnissä olevan auton voi todeta kojelaudassa palavasta vihreästä auton kuvasta ja vieressä lukee power

Yleensä kun turvapussit ovat lauenneet automaattisesti jännitteet menevät pois päältä. Sähköis-kun saaminen on silti mahdollista.

Ilmoituksessa 112:n on mainittava, että kyseessä on sähköauto. Onnettomuuspaikalla pitää myös muistaa muut toimenpiteet, kuten muun liikenteen varoittaminen lisä onnettomuuksien välttämiseksi.

Sähköautojen määrä liikenteessä lisääntyy melko nopealla tahdilla. Vakuutusyhtiön sivuilta löysin artikkelin jossa mainittiin, että sähköauto joutuu onnettomuuteen keskimäärin kaksi kertaa useammin kuin polttomoottoriauto.

Näistä syistä voit joutua sähköauto onnettomuuspaikalle. Perehdy aiheeseen lisää. Netistä löytyy ohjeita esim. osoitteesta sähköauto onnettomuudet.

Syksyn tuoksut ovat jo ilmassa ja silloin se mustajää yllättää autoilijat. Turvallisia kilometrejä. Hyvää syksyä kiltasiskoille ja veljille!

SEPPO PUNNA

**Laadukkaat kotimaiset
ympäristönhoitokoneet
sekä työlaitteet**

WWW.WILLE.FI

Turun LVI Piste Oy

- LVI-suunnittelu • Kylpyhuoneremontit
- Maalämpöratkaisut • LVI-tarvikkeet
- Kylpyhuonekalusteet

*Tervetuloa palvelemaan
LVI-alan
erikoisliikkeeseen!
Ma-pe 8-17*

Autojoukkojen Turun kiltä ry
Maanpuolustusjärjestö, johon voivat
liittyä kaikki sotilasarvoon katsomatta

www.ajkturku.net

EBERSPÄCHER LISÄLÄMMITTIMET TURUN THERMOHUOLLOSTA!

Turun Thermohuollossa teemme Eberspächer lisälämmittimien asennukset, huollot ja korjaukset autoihin, veneisiin ja asuntoautoihin.

Lähetä viesti:

turun.thermohuolto@thermohuolto.fi,
soita **0207 980 280** tai tule liikkeeseen
ja kysy tarjoustamme palveluistamme!

Turun Themohuolto Oy
Luolakalliontie 5, 21420 Lieto
www.thermohuolto.fi

TURUN
THERMOHUOLTO OY

Isäni sotamuistot

Niin kuin hyvin tiedetään, sodan käyneet miehet eivät mielellään kertoneet hukatuista parhaista nuoruusvuosistaan. Samaan hen- genvetoon on kuitenkin todettava, että Suomen itsenäisyyden kannalta asiaa tarkasteltuna vuodet eivät menneet hukkaan, vaan takasivat tuleville sukupolville turvallisen ja muutoinkin hyvän kotimaan.

Itse kuulin isän muistelevan noita aikoja lapsuutensa naapurin pojan kanssa joskus 1950-luvulla. Kuuntelin juttuja korva tarkkana ja ihmettelin, kuinka miehet voivat muistaa henkilöiden ja paikkojen nimiä, vaikka sodan päättymisestä oli kulunut jo kymmenen vuotta. Heidän silloin tällöin tavatessaan jutut vaihtuivat pikkuhiljaa nykyajan tilanteisiin. Oikeammin tällä hetkellä tarkasteltuna muutamien vuosikymmenten takaisiin asioihin, koska kumpikin on ollut poissa keskuudestamme jo iät ja ajat. Joitain tarinoita on jäänyt mieleen kuuden vuosikymmenen takaa.

Vaikka sotilaiden suorittamat evakuoinnit olivat ankarasti kiellettyjä, yksi jos toinenkin harjoitti niitä kuitenkin. Isällekin jäi joitain pieniä matkamuis- toja. Merkittävin on kello, jonka isä vanhan rajan ylittämisen jälkeen oli onnistunut evakuoimaan joistakin talosta. Tuntemattomassa sotilaassa Ra- hikaisen evakuoitua jotakin Koskela muistutti: - Se on vähän sillä lailla, ettei niitä oikeastansa saisi evakuoida. Ei niitä passaa kenenkään omia.

Isä oli lomajunissa pidettyjä tarkastuksia pe- lätessään kuljettanut purkamansa kellon osat pienissä huomaamattomissa erissä kotiin. Kellon punnus oli liian painava ja helposti löydettävä, niinpä hän hävitti sen. Kelloon tarvittiin kuitenkin punnus saattamaan koneistolle käyttövoimaa. Isän ratkaisu oli purkaa korsun takana käsikranaatti ja tehdä se vaarattomaksi. Temppu oli tietys- ti hullunrohkea, koska täytyi osata toimia oikein ja tarpeeksi nopeasti. Hän kuljetti tyhjän peltikuoren kotiin ja hiekalla täy- tettynä se toimi punnuksena. Punnuksen olisi toki saanut tehtyä mistä tahansa sopivan painoisesta esineestä, vaikkapa kivistä. Käsikranaatin kuoret tietysti yh- distivät kellon sen hankinta-ajankohtaan

ja silloin vallinneeseen tilanteeseen niin isän, kuin koko valtakunnan kantilta asiaa tarkasteltuna. Isä harmitteli jälkeen päin uhkarohkeuttaan, mutta omasta mielestäni punnuksen kuuluukin olla juu- ri tuollainen. Heiluri oli hävinnyt jonnekin, mutta isä oli tehnyt polkupyörän pinnasta heilurin, jossa nippeliä kiertäen oli helppo säätää käyntinopeus oikeaksi. Heilurin paino on tehty maustepurkin kannesta.

Kellon iästä ei itselläni ole mitään käsitystä, mutta ”omistajan vaihdoksen” aikaan kello oli jo parhaat aikansa nähnyt. Koneisto oli kulunut, joten punnuksen ylös vetämisen jälkeen kello ei suostunut käymään ennen kuin punnusta veti va- rovasti pieneen naksahduksen kuulumiseen asti alaspäin. Kello oli ja kävi kotimme keittiössä aina vanhempiemme kuolemaan asti. Kello on nykyisin Ilkka-veljeni hallussa.

Vielä muuten pieni kuriositeetti kellosta. Sisa- reni oli oppinut numeroiden ulkoasut keittiöm-

*Kello, jonka punnukse-
na on hiekalla täytetyt
käsikranaatin kuoret.
Heilurina polkupyörän
pinna ja painona
maustepurkin kansi.
Käyntinopeuden sää-
töön käytetty nippeli
näkyv myös kuvassa.
(Kuva: Ilkka Lindroos)*

*Osasuurennoksessa
näkyv kellotaulun venä-
jäkielinen teksti, joka
kertoo jotain kellosta.
Kuvassa näkyv myös
erikoisen mallinen
kolmonen.*

AL-autopalvelukeskus HARKKA-YHTIÖT

- HUOLTO- ja korjaamopalvelut
- Kaikkien ajoneuvojen KATSASTUKSET *)
- PIKAPESU 24H. Myös isot pakettiautot.
- AUTOLIITON PALVELUT. Kartat ja oppaat
- Kuljetukset, ojustanostot, apukäynnistykset
- ROMUAJONEUVOJEN vastaanottopiste
- Noudamme romuautonne VELOITUKSETTA

24H
PÄIVYSTYS

AL autopalvelukeskus

Hinaukset 24H

PÄIVYSTYSNUMERO

02 239 5110

*) Katsastukset hoitaa Katsastus Turku AD Ky. Puh. 050 370 5584

VOLVO

**Uudistuneet
ylelliset Volvot.
Nyt
koeajettavana.**

Uudistunut Volvo V90.

Huippuvarusteltu Volvo V90 D3 Inscription Edition aut. nyt 49 933 €.

Volvon isot 90-sarjan mallit ovat uudistuneet. Ne ovat entistä houkuttelevampia ja kilpailukykyisempiä. Koko malliston saa nyt sähköistettynä: lataushybridien rinnalla on aina tarjolla kevythybridivaihtoehto. Muutokset näkyvät niin voimansiirroissa, muotoilussa kuin sisätiloissa. Etu- ja takaosan ilme on nyt entistä dynaamisempi.

Tervetuloa koeajolle!

Volvo V90 D3 Inscription Edition aut. alkaen: autoveroton hinta 41 400 €, autovero 8 533,09 €, toimituskulut 600 €, kokonaishinta 50 533,09 €. EU-yhd 5,9 l/100 km, CO₂ 154 g/km.

Rieskalähteentie 75 | TURKU | puh. 0207 218 120

Örninkatu 13 | SALO | puh. 0207 218 300

0207-numeroiden hinnat 8,35snt/puhelu sekä lanka- että matkapuhelin 17,17snt/min.

HUIITTISTEN PORTTI

HÄRKÄPAKARI

★ **HESBURGER** ★

Avoinna
klo 10-23

- **VIIHTYISÄ TAUKOPAIKKA**
- **MEILLE ON HELPPO TULLA Tervetuloa!**

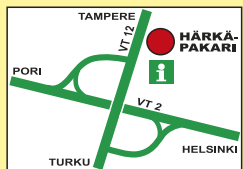
Kotoista ruokaa
joka päivä
Yli 200
asiakaspaiikkaa
Hyvät paikoitustilat

Avoinna:
ma-pe 5.30-23
la 6.30-23
su 7.30-23
puh. 02 565 000

Otto.

NESTE

LAUKKU-CENTER

Avoinna su-pe 10-18, la 10-16 tai sop. muk.
puh. 0440 565 021

Risto Rytin katu 2, Huittinen
info@harkapakari.fi • www.harkapakari.fi

KMarket
ma-la 7-22, su 9-22

takorttilaatikon lisäksi ainakin kalkkeeripaperia sisältynyt laatikko. Kahden kirjoituspaperiarkin väliin laitettavat salaperäiset tummansiniset ohuet hauraat kopioivat arkit eivät olleet vapaasti käytettävissä. Vain silloin tällöin me lapset saimme ottaa laatikosta käyttämättömän arkin. Saimme silloin aikaan aivan toisiaan muistuttavia piirroksia ja kirjoituksia. Lapsemme ja lastenlapsemme eivät varmaan pysty edes kuvittelemaan, kuinka kehittynyttä kopiointitekniikka oli jo ennen sotia.

Sodan jälkeen oli puutetta melkein kaikesta. Kaikki säilyttämisen arvoinen säilytettiin. Siksi nykyisin vähäisiltäkin tuntuvat esineet ovat vielä tallessa. Kello on veljelläni, kantakorttilaatikko on sisareni pojalla ja uskon, että omassa varastossani on kalkkeeripapereita pieni määrä. En tosin tiedä missä ne ovat, koska ikäisemme tuppaavat säilyttämään edelleen kaiken. ”Ei tiedä, vaikka sattuis joskus tarvitsemaan,”

Isäni kävi jatkosodan jälkimmäisellä puoliskolla tiivistä kirjeenvaihtoa Liedon Saukonojalla vanhempiensa kanssa sähköistämättömällä pienviljelystilalla asuneen nuoren naisen kanssa. Isä onnistui rintamaoloissa jotenkin ”kähveltämään”

patterikäyttöisen radion ja lähetti sen kirjeenvaihtoverilleen, tulevalle vaimolleen, josta sittemmin tuli sisarustemme äiti. Piikkiön rautatieasemalta tuli tytölle tieto noudettavasta paketista, mutta ei mainintaa koosta, painosta tai sisällöstä. Tyttö taivalsi potkukelkkaa työntäen ja kantaen kahdeksan kilometrin matkan lähes umpihangessa noutamaan salaperäistä lähetystä. Mennen tullen Heipojoella isoäitinsä ja serkkunsa luona huilattuaan saapui vihdoon kotiinsa avaamaan pakettiaan. Laite oli taloudessa tuntematon ja käyttöönotto edellytti asiantuntijaa. Niinpä isä oli kutsuttu seuraavan loman ajaksi saattamaan ennen näkemätön ihmelaite toimintakuntoon.

Mamma ja pappa eivät koskaan oppineet kaipaamaan radiota, niinpä jatkossa sitä käytettiin vain perheemme viettäessä kesäisin muutamia viikkoja isovanhempien luona. Veimme silloin aina mukamme isot patterit, joista toinen oli liki tiiliskiven suuruinen. Vanhempamme kuuntelivat sähköä säästääkseen vain kaikkein oleellisimman: uutiset, Saaren erakko ja Hyvää iltaa, nimeni on Cox.

Kiltaveli HARRI LINDROOS

Škodat myy

Rinta-Joupin Autoliike Oy

koko kansan autokauppa

Avoinna: ma-pe 9-18, la 10-15

Automyynti: 020 777 2430

Varaosat: 020 777 2407

Huolto: 020 777 2406

Piiskakuja 10 Turku

Lentävä prinsessa Turussa ja

Turun Artukaisten uusi lentokenttä sai 1. päivänä syyskuuta 1936 harvinaisen vieraan, kun kentälle tupsahti romanialainen 24-vuotias prinsessa Marina Stirbey yksityiskoneellaan. Seikkaileva prinsessa oli pitkällä rengaslennolla Bukarestista Baltian, Suomen, Ruotsin ja Saksan kautta. Toisen maailmansodan aikaan Marian aloitteesta perustettiin pelkästään naislentäjistä koottu Valkoinen eskadroona, jonka mukana hän joutui jopa Stalingradin rintamalle.

Marina kuului Romanian herttualliseen Stirbey-sukuun, joka oli ollut jo vuosisatoja tunnettu poliitikoistaan ja viinitiloistaan. Hän oli syntynyt Wienissä vuonna 1912 ja oli vanhempiensa ainoa lapsi.

Ilmeisen huimapäinen Marina innostui ensin autoilusta ja ajoi Bugatillaan useita kilpailuja. Perheellä ei ollut varoista puutetta, joten lentolupakirjan suoritettuaan Marina sai oman lentokoneen. Se oli ICAR Universal, saksalaisen Messerschmitt M23B:n Romaniassa valmistettu kopio. Koneessa oli 81 hv:n (60 kW) viisisylinterinen Siemens- tähtimoottori. Juuri tällä koneella Marina lähti rengaslennolleen, jolla hän kävi myös Helsingissä ja Turussa.

Marinan koneesta tehtiin yksipaikkainen, jolloin siihen voitiin asentaa ylimääräinen polttoainesäiliö. Näin koneella pystyi yhdellä tankkauksella lentämään kuusi tuntia ja lähes 1 000 kilometriä. ICAR Universal oli seitsemän metriä pitkä, siipien kärkiväli oli 12 metriä ja se painoi tankattuna 825 kiloa. Normaali matkanopeus oli 160 km tunnissa. Koneen ohjaamo oli täysin avoin ja lentäjän suojana oli vain matala tuulilasi. Koneen tunnus oli YR-MAI. YR on Romanian maatunnus ja MAI tulee Marinan nimestä.

Välilasku Turkuun, pakkolasku Ruotsissa

Marina Stirbey starttasi ICARinsa Bukarestissa lauantaiamuna 29.8.1936. Alusta alkaen lento oli yhtä seikkailua. Sateen ja sumun takia suunnitelmaan tuli monta poikkeusta. Helsingissä Malmin kenttä oli vasta rakenteilla, joten lento ohjattiin Santahaminaan armeijan eli Lentoasema 2:n kiihtoradalle. Mynämäkeläinen setäni Erkki Heino suoritti siellä asevelvollisuuttaan ja pääsi ottamaan

*Romanian
lentävä prinsessa
Marina Stirbey.
(Kuva: Mihai Andrei)*

pari kuvaa prinsessasta ja hänen koneestaan, ilmeisesti puolittain salaa.

Sumu lepäsi raskaana Helsingin yllä. Lähtö kohti Tukholmaa onnistui tiistaina, syyskuun 1. päivänä kello yhden aikaan iltapäivällä. Epävakaisen sään takia Marina teki kello 15 välilaskun Turkuun. Artukaisten kenttä, Suomen ensimmäinen siviilikäyttöön tarkoitettu maalentokenttä oli valmistunut vain vuotta aikaisemmin. Turussa lentäjää varoitettiin odotettavissa olleesta huonosta säästä. Marina ei varoituksia kuunnellut, vaan suuntasi kohti Brommaa. Noin tunti nousun jälkeen alkoi sataa rankasti. Marina lensi raskaitten pilvien alla alimmassa mahdollisessa korkeudessa melkein meren pintaa hipoen.

Norrtäljen seudulla urhea lentäjämme tajusi olevansa kaukana Tukholmasta ja päätti tehdä hätälaskun pellolle. Hän sai kuulla olevansa Rö-nimisessä pitäjässä ja 60 kilometrin päässä Bromman kentästä. Lähetystönsä avustamana hän pääsi Tukholmaan, josta hän aikoi seuraavana päivänä palata tavarajunalla koneensa luo. Rön neuvokas asemapäällikkö vaati kuitenkin liittämään junaan matkustajavaunun korkea-arvoista vierasta varten. Näin tehtiin ja pitäjäläiset olivat asemalla vastassa kukkien kera.

Marina kiipesi koneeseensa ja sai sen nipin napin pellolta ilmaan, teki muutaman kierroksen ja vilkutti avulialle kyläläisille. Loppumatkan Tans-

Stalingradissa

kan ja Saksan kautta kerrotaan sujuneen rauhallisesti. Bukarestiin hän laskeutui sunnuntaina 6. syyskuuta kahdeksan päivän seikkailun jälkeen.

Ambulanssilentäjänä Stalingradissa

Toiseen maailmansotaan oli vain muutamia vuosia. Marina Stirbey jatkoi lentäjän uraansa, teki yleisölennätyksiä uudella Klemm 35-koneellaan ja suoritti taistelulentäjän tutkinnon.

Sodan sytyttyä Puolasta evakuoitiin Romaniaan 28 kappaletta Varsovassa valmistettuja RWD-13-lentokoneita. Kun Romania liittyi Saksan rinnalla sotaan, koneita ryhdyttiin käyttämään yhteystehtäviin ja ambulanssikoneina. Marina Stirbey oli Romanian Punaisen Ristin johtohenkilöitä. Hänen aloitteestaan perustettiin viiden naislentäjän muodostama Valkoinen eskadroona, johon Marinan kerrotaan saaneen idean Suomen Lotta Svärd -järjestöstä. Nimi tulee siitä, että koneet oli maalattu valkoisiksi ja varustettu Punaisen Ristin tunnuksin. Neuvostoliitto kohteli niitä kuitenkin sotilaskoneina ja koneet jouduttiin maalaamaan uudelleen suojavärein.

Elokuussa 1942 eskadroona sai neljä lentäjää lisää. Kaikki yhdeksän olivat siis romanialaisia naislentäjiä, prinsessa Marina edelleen mukana. Yksikkö sai uuden nimen 108. Kevyt kuljetuses-

Koneessa oli 81 hevosvoiman Siemens-tähtimoottori. Yhdellä tankkauksella pystyi lentämään 1 000 kilometriä. Prinsessa tutkii, ettei öljyvuotoja ole. (Kuva: Erkki Heino)

kadroona ja se sijoitettiin Stalingradin rintamalle ensin Kotelnikovin ja sitten Plodovitsojen kentälle. Haavoittuneita evakuoimalla naiseskadroonan on sanottu pelastaneen 1 500 sotilaan hengen.

Keskellä sotaa maaliskuussa 1942 Marina Stir- ● ● ● ●

Marina Stirbey nojailee ICAR Universal -koneeseensa Santahaminassa elo-syyskuun vaihteessa vuonna 1936. Kuvan upseeri on jäänyt nimeämättä. (Kuva: Erkki Heino)

bey avioitui kahdeksan vuotta nuoremman serkkunsa, prinssi Constantin Bassaraba de Brancovanin kanssa, siis säätynsä mukaisesti. Heille syntyi kaksi poikaa, Emanuel ja Mihai. Tämäkin tarinani perustuu osittain Mihain äidistään eri lähteisiin jakamiin tietoihin, osittain tuon aikaiseen Norrtelje Tidning -sanomalehteen.

Sodan jälkeen perheen omaisuus ja Marinarin lentokonekin takavarikoitiin eikä Marina Stirbey Brancoveanu sen jälkeen enää koskaan itse lentänyt. Marina kuoli Ranskassa 89-vuotiaana vuonna 2001. Melkoisia teräsnaisia olivat muutkin Valkoisen eskadroonan lentäjät. Yksi heistä saavutti sadan vuoden iän.

Puolasta evakuiduista 28:sta RWD-13 -koneesta selvisi sodan yli peräti 21. Viimeisin näistä palveli Romaniassa vielä 1950-luvulla. Romaniassa Marina Stirbeytä kunnioitetaan edelleen ilmailuprinsessana ja hän on yksi maan sankaritarista.

JARKKO HEINO

Olen kirjoittanut Marina Stirbeyn tarinan aikaisemmin hieman laajempuna Turun Sanomien verkkolehdessä 1.1.2017 sekä Mobilisti-lehdessä marraskuussa 2018.

Marinan kahdeksan vuorokauden seikkailu Bukarestista Puolan, Baltian, Suomen, Ruotsin ja Saksan kautta kotiin. (Kuva: Mobilisti-lehti)

TEBOIL PAIMIO

Sauvontie 9, 21510 Hevonnäpää

Puh. 02-4753200
ark. 6-21, la-su 8-20

Polttoaineet
Voiteluaineet
Nestekaasut
Autopesu
Kahvio
Arkilounas
Kotipizza
Rolls

TEBOIL

14 19

14 99

12 49

www.mynaliikenne.fi
lehtonen@mynaliikenne.fi

MYNÄLIKENNE

Keskuskatu 56, 23100 Mynämäki

- ✦ tilausmatkat ✦ bussivuokraukset
- ✦ päivämatkat ✦ matkasuunnittelu
- ✦ 14-62 paikalliset turistibussit

Tuure Lehtonen: **040 541 6308**

Karri Lehtonen: **0400 431 740**

Toimisto 24 h: **(02) 430 3012**

Fax: **(02) 432 2664**

YRITYSLASKENTA LAVERNA OY

AUKTORISOITU TILITOIMISTO

* KAUPPAREKISTERI ASIAT

* YRITYSKIRJANPIDOT

Raisiontori 5, 21200 Raisio

Puh. 02- 4380201, mail. laverna@saunalahti.fi

Hyötyajoneuvosi varustelut
tarpeidesi mukaan koko
Suomen alueella

Ota yhteyttä ja kysy lisää!
www.mat-car.fi

MC-Team Oy

Tuijussuontie 7, 21280 Raisio
puh. 02 436 6300

sales@mat-car.fi |

www.mat-car.fi

Liikekiinteistöjä ja kehityshankkeita
Turun alueella

FÖRBOM
KIINTEISTÖYHTIÖT

Lisätietoja kohteista ja hankkeista:
Yrjö Förbom | 0400-377 241

www.forbom.fi

**ME VÄLITÄMME!
KAUPPA KÄY!
NYT TARVITAAN MYYTÄVÄÄ!**

Aatos Huhtala
Gsm 0400 226 898
Puh 02 284 5320
aatos.huhtala@listing.fi

Jari Huhtala
Gsm 040 578 5502
jari.huhtala@listing.fi

Yksityistä kiinteistönvälitystä jo vuodesta 1979.

AIRISTON ASUNTOKESKUS OY
LKV [A] Puutarhakatu 16A 5.krs 20100 Turku p. 2845320

www.listing.fi

palvelua vuodesta 1989
HELLMAN

JOTAIN PAREMPAA AUTOLLES!

automaalaus autolasitus autofiksaus

TARJOUS!

KÄSINPESU JA KOVAVAHAUS

95,-

Valurinkatu 1 Turku

Puh: 0207 209100

www.hellmanyhtiot.fi

TEEMME YHTEISTYÖTÄ KAIKKIEN
VAKUUTUSYHTIÖIDEN KANSSA

LIITY
MYYMÄLÄSSÄ
TAI NETISSÄ!

Viherlassila

Alakyläntie 2-4, 20250 TURKU • www.viherlassila.fi

EURAPRINT

Kun sanottava
pitää laittaa paperille...

www.euraprint.fi

Perinneautomme Kölnin Fordin tarina

Entisöity Ford Köln V3000 S on harvinainen ja arvokas ajoneuvo. Puolustusvoimat osti näitä Saksasta keskellä jatkosotaa 300 kappaletta. Lieneekö yhtään vastaavaa sodan käynnittyä säilynyt? Ainakaan Suomen ajoneuvohistoriallisen keskusliiton SAHKin jäsenten ajoneuvoluetteloissa ei ole ainuttakaan.

Fordin Vee Kasia on sanottu Suomen legendaarisimmaksi kuorma-autoksi. Ei siis ihme, että viime sodissammekin suomalaisten sotilaitten toiseksi tärkeimmäksi kuljetusvälineeksi nimettiin Ford V8. Se tärkein kuljetusväline muuten olivat sukset.

Taustaa Puolustusvoimien Fordeista

Suomessa oli talvisodan alla kaikkiaan 19 000 kuorma-autoa. Näistä eniten, noin 40 prosenttia, oli Fordeja. Kun sodan syttyessä siviilistä pakko-otettiin 7 500 kuorma-autoa, oli luonnollista, että myös näistä suurin osa oli Fordeja. Autojen lisätarve oli huutava, mutta valuuttaa ei ollut. Oy Ford Ab:n toimitusjohtaja Magnus Rydman kään-

tyi silloin suoraan Henry Fordin puoleen. Saatiin lupaus tuhannesta vuosimallin 1940 Ford V8:sta kymmenen prosentin käteismaksulla. Määrä nostettiin sittemmin 4 400 autoon.

Talvisotaan eivät Amerikan Fordit kuitenkaan ehtineet. Autoja toimitettiin osina valtameren yli Narvikiin ja muihin Norjan satamiin. Niitä koottiin Bodenissa Ruotsissa ja Helsingin Hernesaassa, jonne perustettiin Suomen ensimmäinen autojen kokoonpanotehdas. Valuuttapulassa tuhat Fordia myytiin Ruotsiin ja valtiovarainministeri Väinö Tanner peruutti osan tilauksesta. Kun Saksa miehitti Norjan keväällä 1940, he takavarikoivat sikkäläisissä satamissa olleita ja Suomeen tarkoitettuja Amerikan Fordeja tuhat kappaletta. Myöhemmin he sitten luovuttivat aseveljelle korvauksena saman määrän Citroeneja. Loput tilatuista Fordeista toimitettiin Petsamon Liinahamariin ja niiden osat kuljetettiin autoilla Rovaniemelle ja edelleen rautateitse Helsinkiin koottaviksi. Pohjolan Liikenne osti näistä Amerikan Fordeista viisisataa välirauhan aikana tärkeään Liinahamarin ja Rovaniemen väliseen liikenteeseen.

Amerikkalaisten autojen lisätoimitukset eivät olleet enää mahdollisia, kun Suomi alkoi veljeillä Saksan kanssa ja sopi saksalaisten joukkojen kauttakulusta syksyllä 1940. Suomen armeijalla oli kuitenkin jo käytössään tuolloin amerikkalaisia vuoden 1940 Ford V8 –kuorma-autoja kaikkiaan 1 800

Perinnetoimikunnan puheenjohtaja Tapani Kaukovalta pitää Kölnin Fordista hyvää huolta. Välillä joutuu aivan konkreettisiin hommiin. Vai silittelyäkö tuo vain on?

Saksalaisen Ford V8:n tunnistaa parhaiten yhtenäisestä tuulilasista. Amerikan "Hävittäjissä" se on kaksiasainen.

– 2 000 kappaletta. Auto tunnetaan lempinimellä Hävittäjä. Nimi tulee lähinnä voimakkaan vonkuvasta vaihteiston ja perän äänestä pikkuvaihteilla ajettaessa.

Berliiniin oli vuonna 1925 perustettu T- ja TT-Fordien kokoonpanotehdas. Vuonna 1933 Ford-Werke AG rakensi mittavat tehtaat Kölniin, Reinin rannalle. Kun sota syttyi, Kölnin tuotanto keskitettiin palvelemaan sotilastarpeita, mikä tarkoitti lähinnä kuorma-autojen ja V2-rakettien turbiinien valmistamista.

Suomen puolustusvoimat osti 300 kappaletta Saksan Fordeja eli nyt tulemme Autojoukkojen Turun killan Ford Köln V 3000 S –autoon. Autoa valmistettiin vuosina 1941 – 1945. Saksan Fordit olivat lähes identtisiä amerikkalaisten kanssa, joten saksalaiset varaosat sopivat pääosin myös amerikkalaisiin. Se oli oleellisen tärkeää vuoden 1940 mallien pitämiseksi ajokunnossa.

Ulkoapäin eron Hävittäjään huomasi yhtenäisestä tuulilasista ja ehkä leveydestä. Kölnin Fordissa nimittäin etupyörät ja takapyörien ulompi rengas kulkivat samaa rataa, kun amerikkalaisessa etupyörät olivat samalla leveydellä takapään sisempien renkaiden kanssa. Pieniä eroja oli myös maskissa ja moottorissakin.

Perinneauto entisöidään

Kun autokomppania sodan jälkeen siirrettiin

Perinneauton tekniset tiedot

Merkki ja malli	Ford Köln V 3000 S
Valmistaja	Ford-Werke AG, Köln
Valmistusvuosi	1942
Moottori	8-sylinterinen V-moottori
Tilavuus	3 924 cm ³
Teho	95 hv
Käyttövoima	bensiiini
Kulutus tiellä	32 litraa/100 km,
"maastossa"	45 litraa/ 100 km
Polttoainetankki	105 litraa
Huippunopeus	85 km/h
Sähkölaitteet	12 V
Mitat	Kantavuus 4 350 kg Oma paino 1 500 kg Kokonaispaino 5 850 kg
Kokonaismitat	6 385 x 2 250 x 2 175 mm
Akseliväli	4 013 mm
Erikoista	Keskuspainevoitelu, joka yleistyi kuorma-autoissa vasta myöhemmin

Turkuun, olivat sen kalustona pääosin juuri Kölnin Fordit. Jo 1980-luvun lopussa olikin herätetty ajatus juuri tällaisen auton kunnostamiseksi 2. Erillisen Autokomppanian perinneautoksi. Varsinais-Suomen Ilmatorjuntarykmentti, jonka osana autokomppania toimi, teki huhtikuussa 1991 Pääesikunnan kuljetusosastolle esityksen vuosimallin 1942 Fordin saamiseksi tähän tarkoitukseen. Esiityksen allekirjoittivat rykmentin komentaja Jouko Vahtonen ja autokomppanian päällikkö, idean varsinainen isä Mauri Rauhala.

Sopiva auto oli löydetty Puolustusvoimien Vilppulan kuljetusvälinevarikolta. Saman vuoden syyskuussa Pääesikunnan kuljetusosastolle suunnitelmaa täsmennettiin. Autokomppanian vääpelin, autoteknikko Matti Vesikon johdolla auto entisöitäisiin vuosien 1991 - 1992 aikana ja työhön osallistuisivat vanhojen autojen harrastajat, sotilasmestari V. Ruohola ja kersantti S. Heleranta. Autojoukkojen Turun killan asiantuntija Reino Krouvila oli lupautunut avustamaan. Kustannuksista ja säilytyksestä vastaisi pääosin Ilmatorjuntarykmentti.

Kuljetusosasto neuvotteli Sotamuseon kanssa, jonka jälkeen kuljetusvälinevarikko oli valmis luovuttamaan vuoden 1942 Ford Köln V 3000 S -auton 2. Erilliselle Autokomppanialle kunnostusta varten. Komppanian päällikkö Mauri Rauhala kuitasi Vilppulassa auton vastaanotetuksi 3.10.1991.

Kuljetuksen Turkuun hoitivat autokomppanian kertausharjoituksen reserviläiset.

Alun perin kuorma-autona Suomeen tuodun Kölnin Fordin vaiheista on varmaa tietoa vasta vuodesta 1963. Tuolloin kuorma-auto oli paloautoksi muokattuna palveluksessa Asevarikko 2:ssa eli Uudenkylän varikolla. Varikolla sattui räjähdys-sonnnettomuus 14. elokuuta 1965. Neljä henkilöä kuoli ja 70 loukkaantui. Paloauto säilyi kuin vahingossa, koska se oli varastoituna eri rakennukseen. Auton asiapaperit kuitenkin tuhoutuivat.

Auto siirrettiin ensin Asevarikko 4:än Iisalmeen, jossa se palautettiin alkuperäiseen asuunsa kuorma-autoksi. Vuonna 1971 täysin palvelleen Saksan Fordin sijoituspaikaksi tuli Vilppulan kuljetusvälinevarikko, jossa se oli varastoituna 20 vuotta. Sillä oli ajettu viimeksi 1980-luvun lopulla, kun sitä tarvittiin Pekka Parikan Talvisota-elokuvassa.

Entisöinti alkoi 9.12.1991 lavan ja ohjaamon irtottamisella. Työ jatkui rungon hiekkapuhaltami-

sella ja maalaamisella, moottorin koneistamisella ja peltiosien hiekkapuhaltamisella ja maalaamisella. Puolentoista vuoden uurastuksen jälkeen, toukokuun 21. päivänä 1993 moottori käynnistettiin eli mobilistien kielellä saatiin ensimmäiset savut.

Kunnostus oli tehty talkootyönä omien toimien ohessa. Koordinaattorina oli vääpeli Matti Vesikon jälkeen lokakuusta 1992 alkaen ollut luutnantti Pasi Vääntinen. Kaikkiaan entisöintityössä oli parikymmentä henkilöä. He olivat komppanian henkilökuntaa, varusmiehiä ja It-rykmentin Turun korjaamon henkilökuntaa, ammattimiehiä. Autokillasta olivat tukena Reino Krouvila ja autokomppanian entinen päällikkö Esko Pitkänen.

Kun It-rykmentti yhdistettiin panssariprikaatiin, autokomppania lakkautettiin ja sen kuljetajatoiminnot siirrettiin Porin prikaatille, näytti perinneauto jääneen hetkeksi ilman isäntää. Prikaati teki omistussuhteista selvityksen vuonna 2006. Ajoneuvo on puolustusvoimien omaisuutta, sitä

valvoo Sotamuseo ja se on Autojoukkojen Turun killan perinnetoimikunnan hallinnassa ja käytettävissä. Samasta vuodesta alkaen autoa on säilytetty ensin TS Auto- ja Viestintämuseon yhteydessä ja nykyäänkin TS-yhtymän tiloissa.

TAPANI KAUKOVALTA ja JARKKO HEINO

Kuvat ANTTI
JOUTSELA

Kölnin Fordin ohjaamo on varsin pelkistetty. Entisöinnissä jouduttiin jopa valmistamaan virta-avain. Huomaa suuntanuolien katkaisija keskellä kojelautaa tuulilasina alla. Vaihteisto on muuten synkronoimaton.

**Kaikkien ajoneuvojen katsastukset,
rekisteröinnit ja vakuutukset meiltä
vaivattomasti**

Tuulissuontie 34, Lieto
P. 02 4364300
Ma – Pe 8 - 17
www.wp-katsastus.fi

Tilausajot meiltä!

TTC *Charter*

p. 0500 370 000

myynti@bussillaperille.fi

www.ttc-charter.fi

**Hyvät neuvot kaupan päälle
jo vuodesta 1954**

VESI-RAUTA
LVI TUKKU- JA VÄHITTÄISMYYNTI

ORIKEDONKATU 34 TURKU PUH 0400 29 26 26

AVOINNA: MA-PE 8-16.30

TASOA
KOTIIN

Katso jälleenmyyjät nettisivuiltamme.

VIENTIKIVI OY FINLAND

Pähkinäkuja 6, 27430 Panelia | puh. 02 531 6100 | www.vientikivi.com

Kotirintamanaisten sitkeyttä.

Anoppini Suoma Yli-Laurilan elämä kolmen pienen lapsen yksinhuoltajana ja maalaistalon emäntänä, antavat muistelemisen aiheita.

Suoma oli syntynyt Vermuntilan Pihalassa, jossa lapsia oli kolmetoista. Lapsista vanhimpana hänelle tuli jo hyvin varhain suuri vastuu nuorimmista.

Myös raskaita maatalon töitä hän joutui tekemään jo lapsesta lähtien, ajalla jolloin minkäänlaisia koneita tai laitteita ei ollut työtä helpottamassa.

Kun Suoma avioitui Arvi Yli-Laurilan kanssa, hän siirtyi Lahdenvainion Yli-Laurilan emännäksi. Tätä avioliittoa kesti valitettavasti vain kymmenen vuotta, sillä vähän ennen talvisodan syttymistä puoliso menehtyi vaikeaan sairauteen, ajalla jolloin perhe ja maatila olisivat häntä kipeimmin tarvinnut.

Tämän jälkeen Anoppini hartioille lankesi raskas taakka ja suuri vastuu tulevasta elämästä, sillä nyt hänen täytyi selviytyä isännän, emännän, sekä perheenäidin tehtävistä.

Kolmen alaikäisen lapsen huoltaminen, tupatyöt, navettatyöt, sekä monenlaiset muut työt vaativat tekemistä, varhaisesta aamusta ilta myöhään.

Oli syksy ja mieltä alkoivat painamaan tulevan talven metsätyöt, sekä myös keväiset peltotyöt. Koneita ei ollut, eikä miehiäkään, sillä talvisota oli syttynyt ja kaikki työikäiset miehet olivat taistelmassa isänmaan puolesta.

Kun miehiä ei ollut käytettävissä, raskaatkin työt tehtiin naistyövoimalla. Vaikka naapurin työtöt Tyyne ja Toini Auranen olivat hyvin nuoria, he olivat pelastavia enkeleitä. He osasivat lohduttaa ja auttaa silloin, kun synkät pilvet varjostivat elämän kulkua.

Aurasen tyttöjen kanssa tuli karja hoidettua, polttopuut haettua metsästä ja riihet puitua.

Vaikeaa oli, sillä käsin oli työt tehtävä, koska koneet ja laitteet edelleen puuttuivat. Tuvassa oli vain puuhella, jolla tupa lämmitettiin ja ruuat valmistettiin. Vesi nostettiin kaivosta käsipumpulla ja siitä saatiin lämmintä vettä vain hellalla kuumentamisen jälkeen.

Sisä vessasta ei voinut edes uneksia, vaan puusee oli pihan perällä ja sauna kaukana erillään muista

rakennuksista, paloturvallisuuden takia.

Lehmät lypsettiin käsin ja talvella kun kaivot kuivuivat, vesi tuotiin hevosilla navettaan läheltä Kaljasjärveltä,

Tarvittaessa töihin saatiin myös kylän muita naisia ja iäkkäitä faareja.

Toini Auranen kertoi tästä sota-ajan naisten sitkeydestä, ilman pientäkään valittamista

Hän oli silloin vasta 16-vuotias, mutta lypsäminen käsin, puiden kaato röyskällä ”justeerilla” ja kepakon kanssa työskentely pölyisessä riihessä, kuuluivat hänenkin töihinsä.

Kun aamuvorhain he menivät riihelle he tiesivät, että tulossa on raskas ja pölyinen työpäivä, niin kuitenkin he menivät iloisin mielin ja matkalla laulettiin.

Toini muisteli hymyillen, kun he lähtivät naisporukassa hakemaan polttopuita metsästä, justeerit ja kirveet olalla. Mukana täytyi olla myös ● ● ● ●

1950-2020

VUOLA
Trucks and Trailers
AMMATTITÄIDOLLA PALVELEMME....

- KUORMA-AUTOJEN HUOLLOT JA KORJAUKSET
- KATSASTUSTARKASTUKSET JA KORJAUKSET
- PERÄVAUNUJEN KORJAUKSET JA HUOLLOT
- KEVYTPERÄKÄRRYJEN HUOLLOT JA KORJAUKSET
- AKSELEIDEN SUUNTAUKSET JA JARRUTYÖT
- ILMA-, KIERRE- JA LEHTIJOUSIEN ASENNUKSET JA KORJAUKSET

WWW.VUOLA.FI

Vuola Trucks and Trailers Voivalantie 28, 20780 Kaarina Puh. 0207 11 8830

**TERVETULOAA
PAIKALLISEEN
PANKKIIN**

meillä on aikaa sinullekin!

Juha Niemelä, toimitusjohtaja

POP Pankki

 Lieto, Hyvättyläntie 10, puh. 02-4711 400
 Turku, Kauppiaskatu 9, puh. 02-4711 470
poppankki.fi/lieto
**RENGAS
TURKU OY**
**DRIVE-IN
RENKAANVAIHTO**
**PAIKALLINEN
ASIAANTUNTIJA
AUTOLLES**
RENGASTURKU.FI
**Matkailuajoneuvokauppaa
jo 20 vuotta !**

TURUN

Länsi Vankkurit Oy

**ADRIA
KABE**
www.lansivankkurit.com Pansiontie 6, 20200 Turku, 02 2749880

lumilapio, sillä lunta oli paljon ja puun ympäri täytyi saada iso alue puhtaaksi, että pystyi puun sahamaan.

Hevosilla työskentely oli melkein joka päivästä työtä. Niillä ajettiin puut metsästä, muokattiin pelot, ajettiin eläinten rehut ladoista navetan vinnille, jäitä Kaljasjärvestä ym.

Hevosella käytiin kauppareissulla Raumalla ja syksyisin sinne vietiin mm. omenia.

Toinin mieleen oli jäänyt mukavana muistona jouluiset kirkkomatkat 20 kilometrin matkan Pyhärannan Kirkkoon. Vaikka oli kova pakkanen, niin fällyjen alla tarkeni. Kun matkalla oli muitakin, niin lukuisat kulkuset ja aisakellot helisivät kirkkotiellä.

Toini tokaisi hymyssä suin haastattelun päätteeksi ”ja hauska oli”. Niin hauska oli---uskomatonta.

Kun tämän päivän tietokoneen kanssa työskentelevä henkilö kertoo joskus oman tarinansa, niin tuskinpa monikaan sanoo, että hauska oli. Kuitenkin hänen työnsä on ollut monenkertaisesti kevyempää, puhtaampaa, lämpimämpää, arvoste-

tumpaa, palkasta puhumattakaan.

Hän, joka tunsu Suoma Yli-Laurilan, ymmärtää Toinin sanat, sillä Suomalla oli taito luoda ympärilleen iloa ja valoa, vaikka sydän itki.

Kun eteen tuli seinä, josta ei tuntenut ylitse pääsevän, valjastettiin hevonen ja lähdettiin Vermuntilan mummolaan. Matkan tarkoituksena oli edes hetkeksi unohtaa arjen huolet ja hauskaakin oli, kun mutkassa reki kaatui ja matkalaiset lensivät hangelle.

Kun Toini avioitui Risto Koskialhon kanssa, Suoma järjesti häät Yli-Laurilassa talon kustannuksella.

Näissä kotirintamanaississa on ollut sitä suomalaisen naisen sitkeyttä ja taitoa, joilla on pärjätty vaikeinakin hetkinä.

JUKKA ALHORANTA

Ps.

Autojoukkojen Turun kilta paljastaa muistokiven näille naisille Turussa 9.syyskuuta 2020.

Hanke toteutuu killan puheenjohtajan Seppo Punnan aloitteesta.

AUTOJOUKKOJEN TURUN KILTA MUISTOKIVEN PALJASTUS

Varsinais-Suomen Kotirintamanaisten muistokiven
paljastustilaisuus järjestetään
Turun Tähkäpuistossa, Peltolantie 2. keskiviikkona
09.09.2020 klo 13.00.

Tervetuloa.

Tumma puku ja isot kunniamerkit.

p.v. 02.09.2020 puh. 0400 565 039 tai kilta@ajkturku.net

Muistokivitoimikunta

- vesijohto- ja viemäryöt • lämmityslaitteistot • ilmanvaihto
- sprinkler, automaattiset sammutusjärjestelmät
- LVI-suunnittelu ja valvonta • öljypoltin asennus ja huolto

Hanakat[®]
JOTTA KOTI TOIMISI

F

TALOTEKNIikka
FORSBLOM OY

MYynti • ASENNUS • HUOLTO

Soliniuksenkujä 1 • 21200 Raisio

Puh. (02) 414 4600

www.forsblom.fi

RAISION YKKÖSAPTEEKKI
RUSKON SIVUAPTEEKKI

Raisio:

K-Center • Voudinkatu 5
ark. 9-20 • la 9-18 • su 12-16

Rusko:

Vanhatie 2
ark. 9-18 • la 10-14

www.raisionykkosapteekki.fi

Terveyshelpin avulla etälääkäripalvelut ovat aina ulottuvillasi

Terveyshelpi ottaa terveysasiasi haltuun kokonaisvaltaisesti. Asiakkaanamme saat yhteyden terveydenhoidon ammattilaisiin, korvausasiasi vireille sekä ohjauksen hoitoon - joko välittömästi etälääkärille tai perinteiselle vastaanotolle. Jos sinulla on LähiTapiolan henkilövakuutus, palvelumme on jo käytössäsi.

Tutustu: lahitapiola.fi/terveyshelpi

Asiantuntijana Siperiassa, osa 1

Raura-Repolä oli myynyt Neuvostoliittoon neljä isoa sellukonelinjaa, joista kaksi toimitettiin Bratskiin.

Minulta kysyttiin kesälomien 1974 jälkeen, lähtisinkö Neuvostoliittoon Bratskiin selvittämään leikkurin ja paalauslinjojen käyttöönotossa ilmeneviä ongelmia. Mietin ja keskustelin perheeni kanssa lähtemisestä pitkälle Siperiaan. Arjan ehtona oli, että meille hankitaan ensimmäinen televisio ja niin se hankittiin. Meillä oli meneillään omakotitalon rakentaminen ja se vaikeutti myös päätöksen tekemistä, mutta päätin lähteä kokeilemaan kannuksiani.

Lähdin aamulla taksilla Helsinkiin Rauman kautta, josta Repolan asennusvalvoja tuli mukaan. Helsingistä matka jatkui Finnairin lennolla Moskovaan ja meillä oli rahtitavarana mukana 25 kW saunan sähkökiuas, joita oli silloin tapana viedä asiakkaille myös asiantuntijoiden käyttöön. Moskovon kentällä oli saattaja meitä vastassa kun tuolloin ei Neuvostoliitossa saanut kulkea ilman saattajaa. Lähdimme Intouristin henkilöautolla kohti hotellia kiuas auton takakontissa kansi auki. Matkalla miliisi pysäytti meidät ja kuljettaja joutui selvittämään pitkään kun Moskovassa ei saanut ajaa kansi auki. Kiuas jätettiin hotellin tuloaulaan ja me majoituimme huoneisiin, tuloaikamme oli klo 22 aikoihin ja sieltä ei saanut enää mitään ruokaa. Niinpä lähdimme rautatieasemalle etsimään ruokapaikkaa ja löytyihän se, mutta en pystynyt syömään aseman sisällä kun tuoksu oli niin kuvottava. Seuraavana päivänä kiertelimme saattajan opastuksella Moskovassa eri paikoissa mm. Punaisella torilla. Haimme hotellin keittiöstä matkaevästä ja otimme kiukaan mukaan siirtyäksemme tällä kertaa pienellä bussilla lentokentälle. Lento Irkutskiin alkoi illalla ja kesti tällä Iljusin 4-moottorisella potkurikoneella 9 tuntia, koneessa ei ollut luukuilla suljettavia käsimatkatavarahyllyjä vaan niissä oli vain verkko ja matkustajien Moskovasta ostamat appelsiini pussukat roikkuivat valtoimenaan. Tämän ravistuksen jälkeen tiesi matkustaneensa

Venäjän vallankumousjuhlamarssi järjestettiin Bratskin Uliitsa Mira kadulla (Rauhankadulla) 7.11.1974, pakkasta oli 25 ja kova tuuli.

venäläisessä lentokoneessa ”turvallisesti”. Irkutskista matka jatkui Bratskin kentälle pienemällä koneella noin tunnin. Kiuas ei mahtunut tähän koneeseen vaan se tuotiin myöhemmin isommalla koneella. Bratskin kentältä oli vielä noin kahden tunnin Gatzh-bussimatka kaupunkiin, matkaa tuli tehtyä yli 2 vrk.

Bratsk sijaitsee Ural vuorten takana Ankarajoen varrella noin 5000 km linnuntietä Moskovasta itään Baikal järven yläpuolella noin 250 km päässä Irkutskista pohjoiseen. Bratskia on alettu rakentamaan Siperian erämaahan vuonna 1954 ja siellä oli vielä silloin karhuja ja on vieläkin jonkin matkan päässä varsinaisesta asutuksesta. Bratsk muodostui neljästä kaupunkimaisesta rypälestä ja laidasta laitaan on matkaa 75 km sekä välillä erämaata, asukkaita yhteensä oli n. 200 000 ja keski-ikä oli n. 25 vuotta..

Puunjalostuskombinaatin muodosti kaksi ruotsalaisten 1960 luvulla toimittamaa sellulinjaa ja yksi kartonkikone, saha ja hartsitehdas. Näissä ● ● ● ●

tehtaissa on myös suomalaisia koneita, joten suomalaisia oli Bratskissa jo vuonna 1965. Rauma-Repolan toimittamat isot paperi- ja viskoosisellulinit, rakennuksen koko 72 x 600 m eli pohja n. 4,5 h. Alueelle oli rakenteilla vaneritehdasrakennus, johon suomalaiset toimittavat 11 vanerilinjaa ja niiden asennukset olivat alkamassa. Koko tehdasalueen koko oli n. 300 h ja työntekijöitä yhteensä n. 14 000. Puunjalostuskaupungissa oli asukkaita n. 50 – 60 000.

Laitteet oli toimitettu rajan yli jo vuosina 1969 ja -70 ja paperisellulinin käynnistys aloitettiin vuonna 1974 sekä viskoosilinjat 1975 eli tästä nähdään, että toimituksen myyntihetkestä käynnistykseen oli kestänyt lähes 10 vuotta. Länsimaissa vastaava aika on 1½ - 2 vuotta. Vaikka laitteet olivat olleet varastoituna lähes 4 vuotta, ne olivat kuitenkin olosuhteisiin nähden melko hyvässä kunnossa, vaikkakin osittain ruostuneita. Laitteethan pakattiin Repolassa erittäin hyvin niin, että pakkauksia voitiin käyttää myöhemmin talojen rakentamisessa. Pakkauslinjoista oli vain osa käytössä koska niistä osa oli jo käytetty varaosiksi. Ensimmäisenä työpäivänäni tehtaalla minulla oli neuvottelu tehtaajan johtajan ja teknillisen johtajan kanssa. Johtajan huoneessa oli T-muotoinen iso pöytä, johtaja istui T:n hatussa ja muut T:n jalkaosassa, venäläiset toisella puolella ja suomalaiset toisella. Tässä neuvottelussa minulle tehtiin selväksi, että saan paluulipun välittömästi, ellen saa leikkuria toimimaan hyvin. Olin selvittänyt Porissa jo lähtöarvot joilla leikkurin pitäisi toimia ja täällä havaintojeni mukaan massarata ei täytä läheskään näitä arvoja. Pääsimme keskustelussa asialinjalle kun ilmeisesti totesivat tietäväni laitteista jotakin. Ruotsissa

kahdessa käyttöönoton yhteydessä saamani kokemusten perusteella pystyin ottamaan kantaa asiapohjalta ja olinhan tehnyt piirustukset seitsemään leikkuriin. Asioita käsiteltiin neuvotteluissa lähes päivittäin ja aina tehtiin AKTI (pöytäkirja), erittäin harvoin korjattiin niin kuin ehdotin, koska venäläinen on aina oikeassa. Ellei mikään muu auttanut, niin vedottiin Gost-normiin ja sieltä löytyi aina varmaan venäläisille sopiva takaportti. Yleistyökaluina oli lähes aina iso jakoavain ja iso vasara. Naiset tekivät tehtaalla pääasiallisesti laitteiden käyttötyöt koska miehet juopottelivat aika paljon.

Asuimme pääkadun varrella olevassa kerrostalossa, talon alakerrassa oli ruokatila jossa kävimme syömässä aamupalan, lounaan ja iltapalan. Täällä tuli syöttyä erittäin paljon sipulia ja kaalia, jotka olivat lähes ainoat vihreät vihannekset. Meitä suomalaisia oli Repolasta kolme, säiliöiden muurareita kaksi ja säiliöiden kumioijia kolme sekä Tampellan asiantuntija. Tehtaalle kuljimme Gatzh-pikkubussilla, myös lounaalle meidät tuotiin autolla. Ruokalan yhteydessä oli erittäin monipuolinen ruokavarasto, josta voi ostaa ruokaa. Ruokalasta kävi hakemassa ruokaa mustilla autoilla tehtaajan johdon ja johtavien poliitikkojen vaimot. Kaupoissa kun ei paljon näkynyt muuta ruokaa kuin leipää ja votkaa joita oli aina saatavilla. Paikalliset kalastivat ja metsästivät saadakseen lisää syötävää.

Kaupungissa oli yksi hotelli/ravintola Taiga, jossa kävimme aina silloin tällöin illastamassa syöden ja juoden, siellä oli ns. valuuttabaari. Paikkakunnalla pidettiin aina hyvää huolta siitä, että jokainen ulkomaalainen löytää itsensä aamulla kämpiltä tai turvallisesti ystävän luona ”yökylässä”. Taigassa oli järjestystä pitämässä erittäin tukeva miesmiliisi.

Olimme Bratskissa Venäjän vallankumousjuhlien aikana ja meitä pyydettiin marssiin mukaan, en kuitenkaan mennyt vedoten erittäin kylmään säähän. Muurarit menivät kun olivat kovia aatteen miehiä. Olimme kutsuvieraina kombinaatin juhlassa ja istuimme kulttuuri talolla eturivissä, rinnassa Leninin merkki punaisine nauhoineen. Juhlat olivat kaksipäiväiset ja tehdaskin oli seisokissa.

*Talvinen aamupäivä
Bratskin torilla*

Siihen aikaan ainoa yhteydenpito Suomeen oli puhelin ja sähkö. Ennen kuin sähköä sai lähettää, tulkin piti kääntää sen venäjäksi, ettei tullut kirjoitettua mitään sopimatonta. Puhelu oli tilattava n. viikko etukäteen ja puhua sai 10 min, etukäteen oli kerrottava tulkille mistä asiasta puhuu. Soittaessani kerran kotiin niin pyysin Arjaa informoimaan seuraavaa Bratskiin tulijaa, mitä täällä tarvittaisiin. En kuitenkaan voinut kertoa sitä suoraan ja yritin selittää, mutta kun se ei onnistunut niin sanoin sukkahousuja. Puhelu katkesi välittömästi ja tämä todisti sen mikä oli tiedossamme, että langoilla kuunneltiin aina puhelumme. Aikaero oli 5 tuntia ja yleensä puhelu kotiin tuli Bratskin aikaan aamupäivällä eli Suomessa aamuyöllä. Nailonsukat, miesten käyttämät varmuusvälineet ja kasettimatkaradiot olivat kovaa kauppatavaraa.

Ilmasto Bratskissa oli talvella kylmä jopa -40 C ja kesällä lämmin jopa +35 C. Matkani aikana talvi oli leuto kun lämpötila ei paljonkaan laskenut alle -30 C. Kun on pakkasta -25 C ja tuulee niin, että lumi lentää vaakatasossa voi sanoa olevansa Siperiassa ja kääntää varmasti selkensä menosuuntaan kadunkulmassa. Meillä oli mahdollisuus saada kombinaatista mantteli, en käyttänyt. Kylminä

vuodenaikoina Siperiassa käytettiin lämmikejuomana hyvin paljon 95 % pirtua ja jos naisille haluttiin tarjota laimeampi paukku, niin pirtuun lisättiin puolet samppanjaa.

Sitkeiden neuvotteluiden jälkeen pääsin lähtemään kotiin ennen joulua kun tilalleni oli tulossa vaihtomies. Tämä matka onnistui ilman yöpymistä Moskovassa ja kesti n. 23 h. Lento Irkutskista Moskovaan oli suora TU-104 suihkukoneella ja kesti 6 h. Moskovassa kävin saattajan kanssa kaupungilla Finnairin toimistolla, mutta sen henkilökunta oli kentällä auttamassa matkustajia. Kuljimme taksilla Moskovassa kotimaan kentältä kansainväliselle kentälle, jotka sijaitsevat eri puolilla isoa kaupunkia. Soitimme matkalta Finnairille kentälle ja kysyin mahtuuko yksi pitkämatkalainen ja sanoivat että aina mahtuu jos ehdit ajoissa. Samalla lennolla oli Moskovasta tulossa Porin tehtaiden johtaja, käyttöpäällikkö ja tulkki. Helsingissä pääsin mukaan käyttöpäällikön taksiin ja niin olin kotona Porissa puolen yön aikoihin.

Matkakertomukseni Bratskiin jatkuu seuraavassa Vetoakselissa.

KAUKO SAARINEN

- Laaja valikoima perinnelistoja eri aikakausilta
- Maalaus- ja sisustustarvikkeet
- Saha- ja höylätavarat
- Levyt ja eristeet
- Harkot, teräset ja laastit
- Kestopuut

Katso päivän tarjoukset kotisivuiltamme
www.hakulanpuu.fi

Avoinna: Ma-To 7-17, Pe 7-18, La 9-14

Rantatöyryntie 31, 21420 Lieto, puh. (02) 489 2100

Palvelemme teitä tilausajoissa.
Ota yhteyttä ja toteutetaan yrityksenne tarpeisiin sopiva tilausajo.
Tervetuloa kyytiin!

Riisiluonontie 27
20860 Turku

tilaukset@jalo-bus.fi

02 3350900
040 8989800

Kiltaveljen lomamatkalla myös häkäpytty-Ford

lyhyen, itä-Suomeen suuntautuneen lomareisuni menopäivänä 20.7. poikkesin sovitusti Savitaipaleella Kymenlaakson autokillan kv. Paavo Vainikan luona, jossa vm 1940-mallinen "hävittäjä"-Ford pihalla odotteli.

Auto oli edellisenä päivänä varmistettu toimivaksi. Paavo Vainikka pani Fordin V-8-moottorin käymään, tuli ulos ohjaamosta ja kehotti minua nousemaan ohjauspyörän taakse. En totisesti aikaillut kehotuksen noudattamista. Isäntä itse nousi ikävuosistaan huolimatta ketterästi repsikan puolelle ja antoi minulle pienen opastuksen vaihdekaaviosta ja namiskoista hänen hoidellessa ryyppyä ja käsikaasua. Sitten pakki päälle ja autoa kääntämään. Mikä tunne valtasikaan minut, auto liikkui nyt minun komennossani!

Sen verran suuri piha-alue on, että piti vaihtaa ykköseltä kakkoselle ajettaessa ulosmeno kohtaan; vähän se vaihteisto narahteli kun kaksoiskytkentäni oli vielä ruosteessa. Tielle tultaessa piti vaihtaa aina 4:teen asti (suurin vaihde), niin muutaman kerran vaihtaminen sujui huomattavasti paremmin.

Ajolenkin matka loppui ihan liian nopeasti, auto parkkiin pihalle ja Paavo Vainikka esitteli vielä häkäpönttöä; avasi tarkastusluukun ja sieltä näki miten pieniä pilkkeet ovat. Vielä ravisteltiin arinan päältä hienot tuhkat pöntön pohjalle.

Luukkujen avaamisessa ja sulkemisessa käytettiin työhön valmistettua erikoisavainta, jolla oli oma paikkansa lavalla. Se oli tärkeää, että se tuli oikealle paikalle niin se oli aina tarvittaessa helppo siitä ottaa käsiinsä.

Kun oikein lujasti uskoo asiaansa ja toivoo sitä ja kun se sitten tapahtuu niin tunne on mahtava. Lämminhenkinen kiltaveljen "puuhastelu" Fordin ympärillä oli käsillä kosketeltavan samalla aaltopituudella olevaa suuresta ikäerosta huolimatta. Tämä oli loistava alku lyhyelle lomailulle.

Kävin myös Etelä-Karjalan automuseossa, jäi erikoisesti mieleen 1939 Chevrolet-kuorma-auto varustettuna kotimaisella Otso-puukaasulaittein.

Kiltaveli KAUKO KASKINEN

Pystykorva ammunnat 10.7. Raasissa

Osallistujia oli 20 joista kiltalaisia 5

Kurssilla oli 20 osallistujaa, kurssinjohtaja Lasse Varjonen ja tuomarina Erkki Salmi. Noudatimme korona-ajan rajoituksia MPK:n ohjeiden mukaan. Kohdistusten jälkeen jatkettiin, ns. 10 kilpalaukausta 150 makuu, aika 120 sekunttia ja samoin pysty 10 ja sama aika. Tulokset makuu ja pysty yhteen,

näin muodostui tulokset jo 25 kerran. 300 m kohdistuksien jälkeen myös 10 kilpalaukausta 300 m on ollut ohjelmassa vuodesta 1999 alkaen siis 22 kerta.

Tulokset:

Turun Autojoukkojen killan 300 m
5 osallistujaa

1. Lasse Varjonen
 2. Kalevi Suvila
 3. Esko Hiukka
- Voitto Suvila
Jorma Lehti

Kuvassa Turun Autojoukkojen killan 300 m palkintokolmikko.

Vas. Esko Hiukka Salosta (sijoitus 3.), Lasse Varjonen Alastarolta (1.) ja Kalevi Suvila Loimaalta (2.) palkinnot jakoi MPK:n piiripäällikkö Eversti Petri Kosonen.

Kuva Tuomo Mäkelä.

Entinen päätoimittaja kiittää

Allekirjoittanut täytti kesäkuussa 75 vuotta.

Kiitän kiltaa osakseni tulleesta huomautuksesta syntymäpäiväni johdosta.

Menestyksestä jatkoa edelleen kiltatyölle, joka koituu niin isänmaan kuin killan jäsentenkin onneksi!

KARI NUMMILA

Voitto Suvila luovutti Kari Nummilalle killan viirin. Kuva Seppo Solla

Lue lisää syksyn viihde- ja erikoisristeilyistä
vikingline.fi/erikoisristeilyt

Kiltaveljet linja-automuseossa

Pääsin osallistumaan kv. Pentti Rautasen kanssa Tilausajokuljettajat ry:n matkaan 8.7. Lavialle Suomen ainoaan linja-automuseoon.

Museon perheineen omistava Timo Lehtonen toimi alan hyvin tuntevana oppaana. Aluksi tutustuttiin pilkekoneeseen, joka oli puretuista osista koottu toimivaksi, enää puuttui koneeseen liittyvän sirkkelin kasausta. Kerrottakoon vielä, että Lavialta Tampereen reissu kulutti 5 hehtolitraa pilkkeitä, joten tarvetta koneelle kyllä oli.

Samassa puurakenteisessa rakennuksessa oli valmistettu aikoinaan linja-autojen korit, puutyöosasto koneineen oli jätetty niille sijoilleen jollainen se oli 1982 toiminnan loppuessa. Ongelmaksi muodostui rakennuksen mataluus, siksi Keto-Seppälän linja-autot olivat matalia.

Uudemmissa betonihalleissa ja pihalla oli useita linja-autoja, joukossa tuttuakin mm salolaisen Vainion Liikenteen Kutter Continental-korinen, lieto-

laisen Leiniön Liikenteen Wiima-korinen linja-auto, ja olipa siellä toinenkin lietoalainen 1928-mallinen Chevrolet; autoa on ollut aikoinaan kunnostamassa myös edesmennyt kv Reino Krouvila.

Halleista löytyi niin Valmetin valmistamaa johdinbussia parikin kappaletta, International-bussi 1930-luvun lopulta. Oli myös kaksikerroksinen Lontoon bussi vm.1952, en malttanut olla käymättä sisällä, ja myös 2-kerroksessa, kun kiltareissulla noin 35-vuotta sitten Lontooseen ei tullut sellaisessa käytyä.

Kv Pentti Rautasta kiinnosti kovasti kuinka Turun Kaupungin entisen pienen Bedford-kirjas-to auton nro 3 jarruremontti sujuu. Vierailulla pääsi myös muutaman kilometrin mittaiselle ajelureissulle kyytiin, auto oli V-8 moottorilla varustettu Scania.

Kiltaveli KAUKO KASKINEN

Tervetuloa syömään!

pippurimylly

**Pikkubussien 1-22-paikkaa
vuokraus ja myynti**

Puh. 0400 527121, Jari Mäki

***Bussikauppa*.fi**

RAISKASSÄHKÖ

**Salvumiehenkatu 7
20320 TURKU**

Puh. (02) 239 7681

Fax (02) 239 2703

Auto 0400-526 982

Pekka Häkkinen
Teknikko
Järjestelmäasiantuntija

**Autokatu 1
20380 TURKU**

Autosähkö- ja dieselhuolto

**Puh. (02) 253 8447
(02) 536 9222**

Fax (02) 238 7490

www.asdhakkinen.com

Email: asdhakkinen@kolumbus.fi

BOSCH

**dieseltekniikan
edelläkävijä**

Teemu Keskisarja

Murhanenkeli

– Suuren Pohjan sodan ihmisten historia

ISBN 978 – 952 – 234 – 638 – 4

Kustannus Oy Siltala 2019, 278 sivua

Selitys: Murhanenkeli = sota, rutto, vainolainen, kato, sielun moraalinen kato

Päätoimittaja tietää, että olen kiinnostunut historiasta ja tykkään ihmisistä. Niinpä hän toi postilaatikkoomme tekijän allekirjoituksin varustetun kirjan arvioitavaksi Teille, lukijani.

Tämä ei ollutkaan mikään ihan helppo teos, vaan se pistää miettimään, miten tukalassa asemassa Suomi oli 1600-luvun lopulla ja 1700-luvulla, eli noina vihan vuosikymmeninä Ruotsin valtakunnan itäisenä riistomaana ja sotahullun Carolus-kuninkaan (Kaarle XII) alamaisena.

On todella paha asia, jos kuninkaan pojalla jää sotaleikit iäksi päälle eikä hän pysty muuta ajattelemaankaan kuin sotimista. Näin meille kävi ja tuho oli suunnaton.

Jos Suuren Pohjan sodan menetykset suhteutetaan Suomea 1900-luvulla koetelluihin sotiin, menetimme yli miljoona miestä Baltiassa, Suomessa ja Norjassa tapellessa.

Se oli valtava suonenisku, kun lähes kaikki kävelevät ja työkykyiset miehet pakko-otettiin sotaväkeen. Tämän ”itäisen riistomaan” eli Suomen hyvinvoinnin ja menestymisen rakentaminen keskeytyi yli 50 vuoden eli yli kahden sukupolven ajaksi.

Teemu Keskisarja kertoo sodan vaikutuksista ihmiskohtaloiden kautta.

Kirjan lopussa on 18 sivua lähdeluetteloita ja noin 300 ihmisen nimet, joiden kohtaloista sodan tarina koostuu.

Lähimmät maininnat kertovat askaislaisen ruotusotamies Simo Kosken tarinan monine haa-voittumisineen ja mielenkiintoisen tapahtuman Nousiaisten pitäjän Paistanojan syrjäkylästä, jossa sain olla pikkurenkinä eli kesäpoikana 1954 – 59.

Venäläisten sotilaitten oleskelu valloitetussa Suomessa Napuen taistelun murskatappion jälkeen toi lieveilmiönä mukanaan kaikenlaista meille ennestään tuntematonta venäläiseen elämäntapaan liittyvää riesaa.

Niinpä venäläinen kulkukauppias perusti Pais-

tanojalle ilotalon tarjoten kylän nuorille naisille ”kivaa ja kevyttä kesätyötä”, josta nykyisinkin on täällä kova pula.

Kirja-arvioon ei varmaan kuuluisi ottaa lainauksia kirjasta, mutta Marketta Puustin elämä on esittelemisen arvoinen. Samalla saatte näytteen Teemu Keskisarja tyylistä.

Lainaus sivulta 249. ”Marketta Puusti oli keski-ikäinen perheenemäntä sodan tulvahtaessa Pohjanmaalle. Venäläiset tappoivat ensi alkuun Marketan aviomiehen ja pieksivät hänet itsensä pahoin. Seuraavalla kerralla he suomivat Marketan lyijypiiskalla ja palavalla saunavihdalla ja jäähdytelivät alastomana lumihangessa. Yksi vainolainen piti hänen päätään polviensa välissä ja toinen kaatoi silmiin tulista kynttiläntalia. Marketta sokeutui. Hän menetti muutaman lapsen, mutta piti loput hengissä oljilla, nahanpaloilla, luilla ja myllyn lattian jauhotomulla. Pesue pääsi Ruotsiin, sinnitteli siellä ja lopulta palasi kotikonnuille. Sokea eukkoa asettui poikansa maatilalle asumaan ja tekemään työtä. Marketta Puusti selvisi elämästä hengissä ja vasta vuonna 1770 kuoli raihnauteen 94 vuoden 31 viikon ja 3 päivän ikäisenä. Lainaus päättyy.

Jos olette kiinnostuneet aiheesta ja tunnette tarvetta enempään, lukekaa tämä elävästi kirjoitettu kirja suomalaisten kohtaloista noin 300 vuotta sitten.

Terveisin

kiltaveli JOMPPE VILJANEN
0400 120 206

Lukijan terveiset

Kiitokset kiltaveli Jomppe Viljaselle mielenkiintoisesta kirja-arvio-palstasta.

Kirjaston suurkuluttajana minulta olisi ilman Hänen arviointejaan jäänyt monta mielenkiintoista kirjaa lukematta.

Kiltasisko RIITTA-LIISA

Ansioimerkit 2020

Autojoukkojen Turun killan hallitus on kokouksessaan 15.10.2019 päättänyt jakaa ansiomerkit seuraaville miesjäsenille. Merkit luovutetaan kevätkokouksessa joka pidetään Heikkilän sotilaskodissa 12.9.2020. kello 12.00 alkaen.

Ilm. Killan toimistoon 9.9.2020 mennessä puh. 02 237 7945. tai sähköposti: kilta@ajkturku.net

Tervetuloa

Kulta Merkki 2020

Holmevaara Kauko
Laine Mikko Petteri
Saari Jussi Tapio
Salonen Voitto Verner
Forssell Mauri Ragnar
Mäkinen Hannu Tapani
Mäkitalo Mikko
Toivonen Esa
Vesterinen Tommi Aatos
Aholä Mika Juhani
Jokinen Martti Uljas
Fonsell Mika Antero Johannes
Hannonen Jouni Untamo
Jaakkola Petri
Koski Jouko
Pusa Jouni
Rahkia Mika Juhani

Uusikaupunki
Turku
Uusitalo
Turku
Turku
Rusko
Huittinen
Rusko
Pertteli
Lievestuore
Aura
Somero
Vaskio
Lieto
Masku
Vanhalinna
Turku

Hopea Merkki 2020

Kerke Kaj Timo
Lähteenmäki Jouko Ilmari
Nieminen Reino Kalervo
Suominen Jussi Pekka
Tiensuu Esa Juhani
Mahkonen Tero Tapani

Parainen
Parainen
Turku
Alastaro
Ylönkylä
Vahto

Pronssi Merkki 2020

Alm Rauno Kalervo
Helin Jukka Olavi
Huhtala Samuli
Jaakkola Matti Alvar
Kallionpää Jukka Pekka Olavi
Nummi Esko Erik
Piki Jussi Heikki
Rinne Pekka Kalevi
Vuolle Tapio Kai Albin
Vuorinen Jukka Villiam
Ajosenpää Osmo Jalmari
Ekonen Osmo Antero
Helttula Jarmo Erkki Juhani
Kuusela Asko
Luukkala Sakari
Niinimäki Teuvo
Pietilä Hannu
Juhola Veli-Matti
Kuortti Janne Juhani
Paju Raimo Juhani
Fagerström Timo
Kallio Risto Mikael

Kojonkulma
Kyrö
Alastaro
Porvoo
Alastaro
Alastaro
Loimaa
Metsämaa
Alastaro
Loimaa
Masku
Jyväskylä
Lieto
Taivassalo
Terttilä
Yläne
Turku
Raisio
Littainen
Kojonperä
Helsinki
Säköylä

Pansion RLAIV kotiuttaminen

Koronasta aiheutuvasta poikkeustilasta johtuen varuskuntien kotiuttamistilaisuudet ja kahvitukset jäivät pitämättä.

Kotiuttamiset ja kahvit tarjottiin yksiköittäin omilla yksiköissä. Palkitsemiset hoituivat yksiköihin toimitetulla materiaalilla kuten aikaisemminkin.

Autojoukkojen Turun killa palkitsi esimiesten valinnan mukaan hyvästä palvelusajasta. Kuljetajaristillä, kunniakirjalla sekä killan historian kirjalla Autokiltojen Aatelia. **Ylimatruusi Patrik Grönforsin**, kahdeksas huoltolaivue / toinen kuljetus- ja viestiyksikkö.

ANTTI AHOLA

Kaarinan Autokoulu

- Ajokortti- ja liikenneturvallisuuskoulutukset
- Ammattipätevyyskoulutukset (myös perustaso)
- Lääkärin määräämät ajotaidon arvioinnit

Vastuullista liikenneturvallisuustyötä jo vuodesta 1972!

040 7401827

Oskarinaukio 3 C

www.kaarinanautokoulu.fi

hemmo.sankari@kaarinanautokoulu.fi

Isännöimme lukuisia liikekeskuksia ja arvokiinteistöjä aivan Turun keskustassa. Isännöinti-Saarto vaalii turkulaisia perinteitä ja pitää huolta siitä, että Turun arvokiinteistöjen pitkät perinteet jatkuvat vielä kauas tulevaisuuteen.

- Uudenmaankatu 6 a 1, 20500 Turku
Puh. 02 511 8500
Fax. 02 469 3115
- Isännöinti-Saarto Helsinki Oy
Käenkuja 8 A 46, 00500 Helsinki
Puh. 010 5251180

www.isannointi-saarto.fi

Liity joukkoomme!

Autojoukkojen Turun kiltä ry

Maanpuolustusjärjestö, johon voivat
liittyä kaikki sotilasarvoon katsomatta

LEIKKAA TÄSTÄ

AUTOJOUKKOJEN TURUN KILTA RY

Ylännkatu 16 I, 20540 TURKU, puh. 02 237 7945

Anon, että minut hyväksyttäisiin Killan jäseneksi ja ilmoitan seuraavat tiedot:

Suku- ja etunimet _____

Arvo tai ammatti _____

Lähiosoite _____

Postinumero ja -toimipaikka _____

Sähköposti _____ Puhelin _____

Syntymäaika ____/____/19____ Syntymäpaikka _____

Joukko-osasto _____

Sotilasarvo _____

Päiväys ____/____/20____ Allekirjoitus _____

Tulevaa toimintaa

Seuraa tapahtumailmoituksia
nettisivuiltamme: www.ajkturku.net

AUTOJOUKKOJEN TURUN KILTA HELSINKIIN TORSTAINA 24.9.2020

Tervetuloa Helsinki matkalle, kohteina Oodi-kirjasto, Suomen Pankin Rahamuseo, mahdollinen vaihtoehto Ateneum taidemuseo, opastettu kaupunkikierros sekä Hietaniemen hautausmaa opastettuna. Lounas päivän aikana.

Aikataulu:

05.10 Virttaa (auto lähtee tallilta)

05.35 Loimaa OP/Kela

06.35 Turku linja-autoasema (tilausajolaituri 10)

06.45 Heikkilän kasarmi

07.30 Piihovi

07.40 Kivihovi TB (omatoimi kahvitauko)

09.30–10.50 Oodi

11.10–12.25 Suomen Pankin Rahamuseo

Vaihtoehtona Ateneum

12.30–13.30 Pääpostitalo lounas

13.30–15.30 Opastettu kaupunkikierros

15.30–17.00 Hietaniemen hautausmaa,

Paluumatkalla omakustanteinen kahvitauko

Kivihovin TB:llä

Takaisin Loimaalla n. klo 21.00.

Matkan hinta: 89 €/henkilö (min. 30 hlöä)

Hinta sisältää: bussikuljetukset, Oodi opastettuna, Suomen Pankin Rahamuseo Olavi Ala-Nissilän opastamana, Lounas, opastettu kaupunkikierros (n. 2h), opastettu Hietaniemen hautausmaa (n. 1,5h).

Meno- ja paluumatkalla omakustanteiset kahvitauot Kivihovin Tb:llä.

ILMOITTAUTUMISET VIIMEISTÄÄN. 31.8. SEURAAVILLE:

Voitto Suvilalle 050 3287865; Antti Aholalle

0400 437455; Killan toimistolle 02 2377945

MATKAN MAKSU 7.9. MENNESSÄ AUTOKIL-
LAN MATKATILILLE : FI2053160820018891
(kirjoita viestiin 24.9. Hki ja lähtijöiden nimet).

LEIKKAA TÄSTÄ

*Vapaaehtoista
maanpuolustusta jo
vuodesta 1963*

Kirje-
posti-
merkki

Autojoukkojen Turun Kilta ry

Ylännkatu 16 I

20540 TURKU

Tulevaa toimintaa

Seuraa tapahtumailmoituksia
nettisivuiltamme: www.ajkturku.net

SYYSVUOSI-KOKOUS

Autojoukkojen Turun

Kilta ry:n kevät- ja syysvuosikokous

pidetään Heikkilän sotilaskodissa lauantaina 12.9.2020. Aloitamme kahvitarjoilulla klo 12.00.

* * *

Syysvuosikokouksen esitelmä.

Markkinointi- ja viestintäjohtaja Lisa Savola Munax Oy. "Kananmunan historia". Esitelmä kestää noin tunnin.

* * *

Esillä ovat sääntöjen 8§ kevät- ja syyskokouksille määräämät asiat.

* * *

Kokouksen jälkeen on mahdollisuus mahdolliseen ruokailuun, hyvä ja monipuolinen lounas, hintaan 10 euroa.

Ilmoittautumiset 08.09. mennessä Killan toimistoon keskiviikkoisin klo 18.00–20.00 välisen aikana, puh 02 237 7945 tai kilta@ajkturku.net

HALLITUS

AJK SALO-LOIMAAN OSASTON

SYYSKOKOUS

tiistaina 8.9.2020 klo 17.00 Kieku Oy:n tiloissa Lamminkatu 48 Loimaa.

Ohjelma:

1. Munapakkaamon esittely
Tj. Juha Lehto
2. Kokous
3. Esitelmä puh. joh. Seppo Punna
rauhanturvatyö Kroatiaassa
4. Tehdaskierros

Salolaiset huom. kimppakyyti kysy Jorma Lehti puh. 0400-386345

Hallitus

Seuraava Vetoakseli-lehti ilmestyy 25.11.2020. Siihen tarkoitettu aineisto on toimitettava killan toimistoon 9.11.2020, mennessä. Materiaalia voi lähettää myös sähköpostilla osoitteella vetoakseliesko@gmail.com

PORIN OSASTO

SYYSVUOSIKOKOUS

pidetään maanantaina 7.9.2020 alkaen klo 18.00.

Porin Autoteknillisen Yhdistyksen toimitiloissa, Eteläkauppatori 2 C 45 Pori. Porraskäytävän alaovessa summeri PATY ja huomioit, että portti saattaa sulkeutua jo klo 17.50.

Esillä sääntöjen määräämät syysvuosikokousasiat ym. esille tulevia asioita.

Kauko Saarinen kertoo kahdesta erilaisesta junamatkasta Neuvostoliitossa ja Venäjällä.

Kahvitarjoilu

Hallitus

PERINTEINEN RAASIN PERHELEIRI

Järjestetään Johtolassa 18 – 20.9.2020. Ensimmäinen leiri Raasissa pidettiin 1975, joten perinnettä on jatkunut 45-vuotta.

Meillä on käytössä myös sisätiloja Johtolassa neljälle ja entisessä Sotilaskodissa kymmenelle yhteisessä tilassa. Johtolasta tulee matkaa Sotilaskotiin n. 300 m.

Ilmoittautumiset 4.9.2020 mennessä Kauko Saarinen puh. 0400 595 589 tai sähköpostitse kaukos1@gmail.com

CABARET-MUSIKAALIN AIKA MUUTTUI

Kiltalaisten Turun Kaupunginteatterin Cabaret-musikaalin aika on muuttunut.

Lauantaina 12.9. esitys oli alunperin klo 14. **Nyt uusi aika on samana päivänä klo 19.00.** Maksu Killan tilille FI 20 5316 0820 018891.

Marja Hautalahti

ALAOSASTOT JA TOIMIKUNNAT

Kun suunnittelette vuoden 2021 toimintaa, ja jos toiminta tarvitsee rahaa, niin tehkää siitä suunnitelma ja budjetti. Tämä helpottaa ja selkeyttää hallituksen toimintaa, päätöksen tekoa sekä rahastonhoitajan budjetointia.

Suunnitelma ja budjetti pitää lähettää rahastonhoitajalle sähköpostilla

mau.lindg@gmail.com 15.8.20 mennessä.

Terveisin puhj. joht. **Seppo Punna**

Tulevaa toimintaa

SAVONLINNAN OOPPERA- JUHLAT CARMEN 9-10.7.2021

Carmen on kiihkeä ja kesytön. Se on vapaan naisen lakeja tottelematonta rakkautta, polttavaa intohimoa, mustasukkaisuutta ja kohtalonuskoa.

Yhden yön Savonlinnan matka, yöpyminen Kerimäellä, hotelli Varpu.

Tarkempi ohjema seuraavassa lehdessä.

Tervetuloa mukaan nauttimaan matkasta ja Oulunlinnan tunnelmasta!

Ennakkotiedustelut: Marja Hautalahti

marja.hautalahti@gmail.com 050 3592731;

Voitto Suvila 050 3287865;

Antti Ahola 0400 437455;

.....

HEIKKILÄ KORONAN JÄLKEEN

Heikkilän teemaillat alkavat.

Jos nyt koronan kourista pääsemme niin Heikkilän sotilaskoti illat alkavat syyskuussa. Seuraamme kuitenkin THL:n antamia ohjeita ja rajoituksia jos tulee muutoksia.

Keskiviikkona 2.9.2020 klo.18:00 MPK:n koulutuspäällikkö Minna Nenonen sekä koulutussihteeri Sari Mastromarino ja aiheena on laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta ja sen vaikutukset MPK:n toiminnassa.

Keskiviikkona 7.10.2020 klo. 18:00 Insinööri Seppo Vesterinen Salosta aiheenaan Seniori liikenteessä ja uuden tieliikennelain tuomia muutoksia.

.....

RUOTSINMATKA 13-14.10.2020

Lähde mukaan risteilylle lokakuussa.

Ohjelma.

Laiva lähtee 8.45 aamulla ja palaa seuraavana aamuna 7.00

Food Garden erikoisaamiainen, tervetulismalja, salaattilounas, kokouskahvit ja hedelmät, Buffet-illallinen, meriaamiainen.

Kahden hengen ikkunallinen A hytti.

Hyvää automies henkeä ja muuta hauskaa.

Kaikki tämä vain 60 € / henk.

Ilmoittaudu Killan toimistoon 21.09.2020 mennessä 02 237 7945.

Maksu killan tilille FI42 5316 08200188 91

Kaikki mukaan

Muutamia tekniikan ihmeitä ja historian havinaa

Kun kone tai laite keksitään, on sillä vaihteleva elinkaari. Heti nimittäin aletaan kehittää parempaa.

Jotkut ovat jo alunperin niin hyviä, että pysyvät muodissa kauan. Ennätysalallaan taitaa olla lentokone DC-3 (Dee Cee kolmonen). Se on ilmeisesti peräisin 30 -40-lukujen vaihteesta, koska sitä käytettiin pommikoneena sodassa. Sitten se oli yleisimpiä matkustajakoneita ja niin myös meillä.

Matkustajakoneuran jälkeen se jatkoi maailmalla muussa käytössä ja meillä Ilmavoimissa. Ja DC-3:n lentäminen jatkuu yhä. Kuka voisi esim. ajaa 80-vuotiaalla autolla muussa kuin museomielessä.

Sitten sattui ikävä onnettomuus Rissalassa. Syynä oli venttiilin katkeaminen ja oikea moottori sammui. Lastentauti löytyi niinkin myöhään.

Tehdas määräsi, että ennen lentoa lähtöä täyttyy käyttää jonkin aikaa paikallaan kaasua pohjassa. Aika jytinää.

Kajaanissa oli Puolustusvoimien opetustilaisuus ja Ilmavoimien DC 3:n piti hakea osanottajia Turusta. En tietenkään mahtunut ensimmäisessä haussa, mutta onnettomuuden jälkeen alkoi tulla peruutuspaikkoja. Pääsin mukaan.

Toinen ihme

Aikaansa edellä oli panssarivaunu T-34:n ”Sotkan” V-12 dieselmoottori. Se on 30-luvulta.

Kysyttäessä alkuperää minulle sanottiin sen olevan italialainen keksintö. Opettajamme panssari-vaunumestarin mukaan venäläiset eivät itse keksineet mitään, samovaarin ehkä. Mutta saksalaiset ovat siihenkin värkanneet sen kraanan. Keksintöjä osaavat kyllä hyväksi käyttää, sanoi tämä sodan käynyt sotilasmestari.

Sotkan moottori oli aivan yliverlainen. Muiden armeijoiden vaunujen bensiinimoottorit paloivat iloisesti.

Sodan jälkeisissä T-54 (Nikita) ja T-55 -vaunuissa oli edelleen sama moottori. Ja vielä T-72 vaunuissakin se oli saman näköinen.

Valmistusmäärät olivat varmuudella 100 000 kappaletta ja todennäköisesti 200 000.

Kolmas ihme

Ikonina pidän myös 40-luvulla kehitettyä Perkins P-6 -dieselmoottoria. Sitä käytettiin kuorma- ja linja-autoissa, traktoreissa puimureissa, työko-neissa laivoissa ym.

Auton merkki voi olla mikä hyvänsä ja Perkins nokalla. Paunun linja-autoissa niitä oli.

Loimaalla tehtiin linja-autoja vanhojen armeijan Citroën-kuorma-autojen alustalle Perkinsin moottorilla. Jotain hyvää siinä Citroënissä oli, kun se kelpasi linja-autoksi. Miten voi tuollaisen 4,5 litran moottori viedä kuorma- ja linja-auton mäkiä ylös? Kyllä vai voi.

Jopa Fordille Perkins kelpasi Mellilän Osuus-meijerilläkin oli kaksi pitkänokkatempsiä Perkinsin moottorilla.

Kuorma-automiesten kesken kiersi tarina, että jos ajaa kymmenenä talvena Perkinsiä, niin pääsee ilman muuta taivaaseen. Kahta helvettiä kuei voi olla.

Mellilän meijerillä eivät Perkinsin tempsit olleet kymmentä vuotta, joten sikäläisten kuskien lop-pusijoitus on muiden asioiden varassa. Todetta-koon tässä, että lohkolämmitin keksittiin vasta myöhemmin.

Diesel-moottori oli siihen aikaan kallis. Esim. v. 1950 Perkins-dieselillä varustetun Fordson Majorin hinnalla sai kaksi petroli-Majoria.

Moni Autokompaniassa palvellut sai koulutuk-sen Vanaja-kuorma-autoilla, joissa oli Ford Trade-rin kuutosmoottori. Siinä oli Perkinsistä poiketen määrit vaihdettavat sylinteriputket. Tyypivika oli, että ”vesi meni pesään”. Niitä opittiin korjaamaan, mutta se on taas toinen juttu.

Kiltaveli MARKKU LAURINEN
Melliä

Kesäpäivä Leinakkalassa

Mietoisten Leinakkalassa pidettiin kesäpäivää v. 2008 .Samalla vietettiin killan 45-vuotispäivää. Kiltalaisten isäntinä oli Leinakkalan talonväki.

Kauniina kesäpäivänä nähtiin ja koettiin hienoja asioita sen lisäksi, että päivästä nautittiin muutenkin.

Antti oli paikalla ja muistelee kiittäen Anja ja Jorma Viljasta.

Keijo Häkkinen

Autojoukkojen Turun kilta sai keski-viikkona 29.7.2020 suru-uutisen. Entinen puheenjohtaja Keijo Häkkinen oli kuollut pitkäaikaisen sairauden muramana.

Hyvinkäällä vuonna 1942 syntynyt Häkkinen asui nuoruusvuotensa Harjavallassa. Asevelvollisuutensa hän suoritti Turussa 2. Erillisessä Autokomppaniassa. Hän toimi mm. 2. Divisioonan komentajan kenraaliluutnantti Adolf Ehrnroothin autonkuljettajana vuonna 1962.

Autojoukkojen Turun kiltaan Häkkinen liittyi vuonna 1966. Jäsenyyteen tuli työkiireiden takia muutaman vuoden tauko, mutta sen jälkeen jäsenyys jatkui katkeamatta. Killan johtokunnan ja hallituksen jäsenenä hän on ollut vuosina 2004 – 2011. Ensimmäisenä ja välillä toisena varapuheenjohtajana hän oli vuosina 2006 – 2011.

Killan puheenjohtajana Keijo aloitti vuonna 2012, ja hän oli tässä tehtävässä kahdeksan vuotta eli killan sääntöjen määräämän enimmäisajan.

Normaalien puheenjohtajan töiden ohella hän jatkoi määrätietoisesti edellisen puheenjohtajan Hannu Mäkilän kaudella aloitettua varusmiehille suunnattua liikenneturvallisuuskoulutusta. Lounais-Suomen varuskunnissa, Huovinrinteellä, Niinisalossa ja Pansiossa, annettiin vuodessa turvallisemman liikenteen

oppeja noin 3000 varusmiehelle ja -naiselle. Kaikkiaan liikenneturvallisuusasioita on kilta yli 10 vuoden aikana opettanut jopa 60 000 varusmiehelle.

Häkkisen puheenjohtajakaudelle sattui myös monia hienoja juhlahetkiä, mm. killan 50-vuotisjuhlat ja killan oma Suomi 100-vuotta -juhla. Nämä sekä monet muut tilaisuudet toteutettiin erikoisen hyvällä tyylillä. Keijo

muistetaankin puheenjohtajana rauhallisesta ja neuvottelevasta toimintatavastaan.

Kilta ja siinä aktiivisesti toimiminen oli hänelle äärettömän tärkeä asia. Viimeisinä puheenjohtaja-aikoinaan oma ja vaimon sairaus vaikeuttivat tehtävien hoitoa. Killassa oli tiinkin valmiita helpottamaan puheenjohtajan kohtuuttomalta vaikuttavaa työtaakkaa. Hän kuitenkin halusi hoitaa itse omat tehtävänsä – vaikeuksista huolimatta.

Myös elämäntyönsä Häkkinen teki autoalalla. Hänen yrityksiään ovat olleet mm. Rauman Autosähkö, Rauman Moottorikeskus ja Rauman Konekeskus. Vuonna 1983 hän perusti Turkuun autokorjaamo Autosähkö ja Dieselhuolto Ky Häkkisen. Myöhemmin yrityksestä tuli osakeyhtiö, jonka hallituksen puheenjohtajana hän toimi viimeisiin vuosiinsa saakka.

Autojoukkojen Turun kilta kunnioittaa entisen puheenjohtajansa Keijo Häkkisen muistoa.

ESKO KUJANPÄÄ

Merkkipäivät

94 V.

23.10. Jokinen Simo E Loimaa

91 V.

25.9. Ruusunen Ahti Salo

90 V.

1.9. Tuominen Heikki Kalevi Turku

85 V.

11.9. Haavisto Teuvo A Salo

2.10. Salminen Martti Antero Masku

80 V.

3.9. Andersson Heikki Erik Turku

17.10. Pukkinen Alpo Pietarsaari

22.10. Rantanen Pekka Turku

23.11. Mäkilä Hannu Jouko Naantali

75 V.

3.9. Salonen Juhani Olavi Eurajoki

7.9. Hurme Risto Hannu O. Raisio

7.9. Saarinen Kari Kullervo Palus

9.9. Rauman Kalervo J. Salo

14.9. Siikjärvi Jorma Pusula

22.9. Kilpi Tapio Olavi Turku

6.10. Jaakkola Rauli Juhani Marttila

9.10. Vuori Pentti Antti Parainen

19.10. Vahala Turkka Kaarina

8.11. Väkevä Lasse Turku

11.11. Kaasalainen Reijo Sulo Kaarina

21.11. Javanainen Olavi Ilmari Turku

70 V.

18.9. Suvila Lassi Toivo Salo

24.9. Kauramaa Matti Uusikaup.

25.9. Ekman Pentti Ilari Paattinen

14.10. Palomäki Pirkka Valtteri Lieto

60 V.

9.9. Säynäslahti Kari Rauma

13.9. Mäki Olli Jaakko Masku

21.9. Rantala Heikki Kalevi Köyliö

29.10. Rinne Heikki Edvard Metsämaa

1.11. Lehtonen Matti Lauri J Turku

10.11. Juvonen Sauli Juhani Turku

50 V.

10.9. Levy Jarkko Tapani Mietoinen

19.11. Aavasaari Kai Johannes Turku

Kiltalehti julkaisee merkkipäiväpalstallaan jäsenien merkkipäivät jäsenluettelon perusteella. Jos syystä tai toisesta haluat kieltää merkkipäiväsi julkaisemisen, ilmoita asiasta hyvissä ajoin killan toimistoon. S-posti: kilta@ajkturku.net. Posti: Killan toimisto, Ylännkatu 16 I, 20540 Turku.

Autojoukkojen Turun kilta ry tuotehinnasto 3/2020

Adressi	13,00 €
Automies baretti + kokardi	20,00 €
Automiesbaretin kullattu kokardi	45,00 €
Kiltapinssi	1,00 €
Orient kuva historiikki ja kehys	15,00 €
Takkimerkki klubitakkiin ja kiinityslevy	5,00 €
Solmio	20,00 €
Solmioneula kullattu	30,00 €
Kalvosinnapit kullattu	55,00 €
Vaunumerkki	35,00 €
Kuulakarkikynä	2,00 €
Lippis	12,00 €

DVD:et

Killan 50 v. juhlat	15,00 €
Salon 50 v. juhlat	15,00 €
Porin 50 v. juhlat	15,00 €
Oikealla kaistalla 25 v.	15,00 €
Suomi 100 v. juhlat	15,00 €

Kirjat

Autoilumme 1900-39 ja Cadillac	40,00 €
Puolustusvoimien Autovarikko	
1939-2007	35,00 €
Marsalkka Mannerheimin Mercedes 770	30,00 €
Suomi Kylmässä sodassa	25,00 €

Kilta julkaisee Kiitokset-palstalla lyhyitä kiitostekstejä, jotka voi lähettää killan toimistoon s-postilla: kilta@ajkturku.net tai postissa Killan toimisto, Ylännekatu 16 I, 20540 Turku.

Suuret kiitokset Autojoukkojen Turun killalle merkkipäiväni muistamisesta Vetoakseli 2/2020 lehdessä. *Keijo Vastamäki Tampereelta.*

”Lämmin kiitos Killalle onnitteluadressista, siirtyessäni 9 :lle vuosikymmenelle” Innostusta killanjatkuvuudelle. *Albert Käiväräinen*

Lämpimät kiitokset Autojoukkojen Turun killalle merkkipäiväni huomioimisesta.

Jorma Koivisto

Kiitän Autojoukkojen Turun kilttaa sekä Porin osastoa merkkipäiväni muistamisesta.

Keijo Viinanen

Sydämellinen kiitos merkkipäiväni huomioimisesta.

Voitto Salonen

Suuret kiitokset Autojoukkojen Turun killalle merkkipäiväni huomioimisesta ja tekemällä siitä muistorikkaan.

Raimo Koskinen

Kiitän Autojoukkojen Turun kilttaa sekä Salo – Loimaan osastoa merkkipäiväni muistamisesta.

Tapio Paasikivi

Kiitän Autojoukkojen Turun kilttaa ja Salo – Loimaan sekä Porin osastoja merkkipäiväni muistamisesta.

Seppo Punna

Lämpimät kiitokset Autojoukkojen Turun killalle sekä Porin osastolle merkkipäiväni muistamisesta.

Pekka Aakula

Kiitos merkkipäiväni muistamisesta. *Juha Virta*

Kiitos! *Samuli Harttio*

Päivystysvuorot
4.9.-27.11.2020
killan toimistolla klo 18-20.

- 02.9. A. Ahola Heikkilän sotilaskoti (tsto kiini)
- 09.9. E. Huisko - A. Wallenius
- 16.9. K. Kaskinen - H. Haarala
- 23.9. S. Punna - M. Lindgren
- 30.09. B. Ahti - A.Wallenius
- 07.10. A. Ahola Heikkilän sotilaskoti (tsto kiini)
- 14.10. E. Huisko - R. Koskinen
- 21.10. Å. Saarikko - H. Haarala
- 28.10. S. Punna - M. Lindgren
- 04.11. A. Ahola Heikkilän sotilaskoti (tsto kiini)
- 11.11. K. Häkkinen - Å. Saarikko
- 18.11. K. Kaskinen - H. Haarala
- 25.11. B. Ahti - A.Wallenius

VETOAKSELI

Vetoakselin ilmoitushinnat ja koot:

www.ajkturku.net/arkisto/yleinen/tiedotteet/

Seuraava Vetoakseli-lehti ilmestyy 25.11.2020.
Siihen tarkoitettu aineisto on toimitettava killan toimistoon 9.11.2020, mennessä.
Materiaalia voi lähettää myös sähköpostilla osoitteella vetoakseliesko@gmail.com

**Viihtyisiä
matkoja
Muurisen
kyydissä!**

Palautusosoite: Ylännkatu 16 I, 20540 TURKU

Pidämme ympäristöä puhtaana

Veikko Lehti Oy:n asiakkaana nautit hyvin hoidetusta jätehuollosta, joka on edullista ja luontoa säästävää. Toimintamme on usean vuoden ajan tähdännyt kaatopaikalle menevän jätteen vähentämiseen ja kierrätyksen lisäämiseen. Katso lisää palveluistamme www.veikkolehti.fi.

Veikko Lehti Oy, Teljänkatu 10, 28130 Pori, puh 02 631 6100, fax 02 637 0287

Lomalinja **AAA**[®]
Asiantuntijan matkassa[®] Korkein luottokäyttö
*Blancode 2018

Kaukomatkat
Risteilyt
Kulttuurimatkat
Sotahistorialliset matkat
Ruoka- ja viinimatkat
Maalaus- ja
valokuvausmatkat
Musiikkimatkat
Aktiivimatkat
Mummun matkassa
Pitkät matkat

Suomen
monipuolisin
matkaesite on
ilместynyt -
tilaa omasi nyt!
lomalinja.fi

OTA YHTEYTTÄ JA VARAA LOMASI | 24H VERKKOKAUPASTA LOMALINJA.FI

TAMPERE p. 010 289 8100 | HELSINKI p. 010 289 8102 | RYHMÄT p. 010 289 8101

Palvelumaksu 28 €/varaus. Verkkokaupasta 24h ilman palvelumaksua. Puhelut 8,35 snt/puh + 17,17 snt/min.